

HALADÁS

VASÚTI

SZAK- és SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre ... 8 korona.
Fél évre ... 4 korona.
Negyed évre ... 2 korona.

Szerkesztőseég:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Miskolcz, 1902. május 4.

A miskolczi üzletvezetőség tiz éves fennállásának ünnepe tegnap lezajlott.

Az ünnepi hálaadó istenítiszteleten tömegesen vettek részt hivatalnokok, altisztek, szolgák és Borsodvármegye és Miskolcz város hivatalos körei és előkelő közönsége.

A Szentegyház falai között egyesereglett munkaedzett népünk, mélyen áthatva az ünnep jelentőségétől, az orgona és templomi ének áhitatra gerjesztő hangjai mellett büszke önértéssel gondolt vissza a munkában gazdag tiz esztendőre s alig volt egy is, a ki a fenkölt elmélkedés ez ünnepi pillanatában őszinte meghatottságot ne érzett volna.

Ez érzelmektől túlaradott szívvvel, hálatelt lélekkel, rajongó szeretettel és törhetlen hűséggel siettünk az ünnepi istenítisztelet befejezése után tisztelegni és üdvözlünket tolmácsolni Görgey László üzletvezetőnkhez, mert hiszen ünnepünk az ő nevével, az ő egyéniségével van egybeforrva.

Ő volt tiz éven át szerető és szeretett főnökünk, vezérünk; az ő jósága ébresztette bennünk az ernyedetlen munkakedvet, az ő szeretett személye volt az a törhetetlen kapocs, a mely bennünket viharban, vészben, örömben és bánatban mindenkor összetartott s ezért méltán megillette őt az a határtalan lelkesedéssel nyilvánult üdvözlés, a melyben úgy alárendeltjei, mint polgártársai részéről e napon egyaránt részesült.

A tisztelgők hosszú sora vonult el az üzletvezetőség palotájában Görgey László üzletvezető előtt s ezen lélekemelő látvány meggyőzőtt mindenkit arról, hogy a miskolczi üzletvezetőség a lefolyt tiz év alatt kötelességének becsülettel megfelelt s úgy hivatalos szolgálati, mint társadalmi téren kivívta osztatlanul a köztiszteletet, a közbecsülést és elismerést.

Ez a lezajlott ünnep legszebb tanulsága.

Vidats János.

Fohászunk.

A »Haladás« pályázatán első díjat nyert pályamű.

Jelige: »Ora et labora«

Ki országolsz fenn a magasban,
 Dicsfény övezte trónusodban,
 Menybéli szent Atyánk!
 Tekints a munka emberére,
 Hozzád esdő tekintetére,
 Hallgasd meg hő imánk!

S ha elválasztva kedvesinktől,
 Távol családi tűzhelyüinktől
 Szólit szolgálatunk:
 Légy édesatyja gyermekinknek,
 Vigasztalója kedvesinknek,
 Amig távol vagyunk.

Ha nem járunk is templomodba,
 De titkon, ajtónkat behajtva
 Hozzád foházkodunk:
 Serény munkánk tekintsd imául
 S fogadd el szívünk zálogául
 Esdeklő sóhajunk!

Kik rangban fent avagy lent állnak,
 Tekints bennünket egy családnak
 Munkánkban légy velünk.
 Adj nagyjainknak bölcseséget,
 Kicsinyeink munkás kezének
 Erőt, ha csüggedünk.

Utunk szavadra lett kimérve
 A börtön s halál mesgyéjére.
 Erősítsd karjaink.
 Engedj erős lélekkel állnunk
 Nehéz, de kedves hivatásunk
 Veszélyes utain.

Ha lelkünk, testünk összetörve
 A létért való küzdelemben
 Káromlást szólna szánk:
 Ne ostorozd gyarló szavunkat,
 Bocsásd meg és tovább is osszad
 Áldásodat reánk!

Demeter Károly.

A miskolezi üzletvezetőség tiz éves működéséből.

A miskolezi üzletvezetőség 1892. év május 1-én kezdte meg hivatalos működését s így f. év május hó 1-én kerek tiz éve annak, hogy az üzletvezetőség fennáll, szakadatlanul működik.

Bár tiz év számottevő idő minden egyes embernél, de még inkább jelentőségteljes idő ez a hivatalos működésnél, hol fontos feladatok várnak megoldásra, hol megszabott határok között kell mozogni, hol minden egyes percet ki kell használni s hol nemcsak személyi, de anyagi érdekekkel kell küzdelni.

Ha át'utjuk a miskolezi üzletvezetőség tiz éves fennállásának és működésének történetét, ha mérlegeljük azon eredményeket, melyeket a tiz év lefolyása alatt bár küzdelmekkel, de sikerrel el lehetett érni, azon meggyőződésre jutunk, hogy ezen idő nem a semmivetés korszaka, de a komoly munka ideje volt, s láthatjuk azt, hogy ezen tiz év alatt minden irányban oly intézkedések történtek, oly létesítmények állítottak elő, me-

lyek szilárd alapját képezik a személy- és vagyon-biztonságnak, a forgalom rendes lebonyolításának.

Bár e lap rendelkezésünkre álló kerete kicsiny arra, hogy ebbe az elmúlt tiz évnek minden egyes mozzanatát befoglalhassuk, csekély arra, hogy úgy az intéző egyének működését, valamint minden egyes alkalmazottnak sokszor verejtékes, de kötelességerzből fakadó munkáját ismertessük, — de azon ünnepélyes pillanatban, midőn ezen nagy s magyar hazánk *tizenhárom megyéjére* kiterjedő üzletvezetőség együttműködésének ünnepét tartja, legalább általános és főbb vonásokkal rajzoljuk meg a tiz éves működés eredményeit.

A miskolezi üzletvezetőség 1892. év május 1-én kezdte meg működését s hatásköre kiterjedt a hatvan—ruttka, zólyom—zólyombrezó, garam-berzencze—selmeczbánya, hatvan—miskolcz, s.-a.-ujhely—m.-laborecz—országhatár, miskolcz—kassa, legénye-mihály—kassa, torna—báreza, vámosgyörk—gyöngyös, füzesabony—eger, kisterenne—kisujszállás, miskolcz—diósgyőr, miskolcz—fülek, bánréve—ózd, bánréve—dobsina, czenter—bánszállás, feled—tiszolczi vonalra, melyeknek hossza

Személyi változások

az üzletvezetőség központi tisztikarában.

— Adatok a jubileum alkalmából. —

Miskolcz, május 5.

(sz. j.) Az üzletvezetőség tiz éves fennállásának jubileuma alkalmából nem lesz épen érdektelen, ha főbb vonásaiban megismertetjük olvasóinkkal az üzletvezetőség központi tisztikarában előfordult nevezetesebb személyi változásokat.

Az üzletvezetőség érdeműs és közszeretnek örvendő vezetője tiz év óta, görgői és toporezi *Görgey László*, a kit a jubileumi ünnepségek során méltán ért úgy egyéb hatóságok, mint a vasuti alkalmazottak részéről a páratlan és őszinte ragaszkodásból eredő impozáns ünnepeltetés, mert hiszen az üzletvezetőség erkölcsi és anyagi téren elért eredményei szorosan véve az ő nevéhez és működéséhez fűződnek.

Az üzletvezető-helyettesi állást először *Góth Lajos* főfelügyelő töltötte be, kit halála után *Stankovits Miklós* főfelügyelő, a jelenlegi helyettes üzletvezető követett. Az ő humánus fel fogása és igazságos volta a legteljesebb harmóniában áll az üzletvezető hasonló erényeivel s minden bizonynyal őt is megilleti a becsületés

törekvés és munkálkodás nyomán fakadó elismerés adója, mert az üzletvezető mellett neki is sok része van abban, hogy a miskolezi üzletvezetőség feladatát a köz érdekében minden igényeket kielégítő módon láthatja el.

Sorrendben véve most már az egyes osztályokat az elmúlt tiz év történetéből a következőket idézhetjük a rendelkezésünkre álló adatok nyomán.

Az I. általános osztály tiz év előtti tisztikarából ma már csak a következők vannak nálunk: *Herczeg Sándor* mérnök, *Jirsa József*, *Cservinka Károly*, *Márky Béla* hivatalnokok és *Franjeczky János* irodatiszt. A tiz év előtti tisztikar tagjai közül részint nyugdíjba, részint más üzletvezetőség területére vagy más beosztásba eltávoztak: *Faragó János* felügyelő, *Konecsny István* hivatalnok, *Schraeder Sándor* hivatalnok, *Sandrik Mór* hivatalnok, *Páriesy Bertalan* segéd-titkár, *Szalay Béla* iroda-altiszt, *Lengyel Gyula*, *Tábori Károly*, *Porenyovich István*, *Dalházy Sándor*, *Kenyeres László*, *Ungár Bertalan*, *Kozma Béla*, *Fleischer József* díjnokok és *Simkovits Jenő* hivatalnok. A miskolezi üzletvezetőségénél beosztásuk ideje alatt elhaltak: *Holl Lajos* hivatalnok, *Farkas János* díjnok, *Lengyel Lajos* díjnok.

A II. pályafentartási osztály tiz év előtti tisztikarából itt vannak ez idő szerint: *Hauser Jenő* felügyelő, *Trautner Ignác*, *Siess Győző*,

1203·9 km.-re rugott. Nagy feladatok megoldása várt az üzletvezetőség intéző férfiakra, mert hiszen ezen vonalrészek legnagyobb része már a forgalmi igényeknek meg nem felelő állapotban volt. Az állomások befogadó képessége kicsiny volt, úgy, hogy az örökös helyszűke vasmarokként szorította össze a forgalmat, minden lépten-nyomon megbénítva a sikeres lebonyolítást. A műhelyek kiépítve nem voltak, úgy, hogy a be nem fogadott üres javításos kocsikat végig kellett depónálni egyes vonalokon, a mi természetesen ismét helyszűket idézett elő. Több állomás felvételi épülete már elégtelen volt a méltányos és jogos igényeknek, biztosító berendezések teljesen hiányoztak. A személyzet munkával túl volt terhelve. A mozdonyállag kicsiny és nem megfelelő volt. A pályán magán pedig mind oly sürgős munkálatok végrehajtása várt a cselekvő egyénre, melyeknek elodázása esetleges katasztrófákra vezethetett.

A nehéz körülményekhez járult még az 1892., 1893., 1894. évek hófúvásos zord tele, mintha maga a természet is beállt volna a küzdő térre, újabb-újabb akadályokat dobott a porondra!

Lippay Béla, Alexy Hugó, Papp Imre főmérnökök, *Dienes Lajos* mérnök, *Kalauschek Antal* és *Kreutzer Lajos* hivatalnokok. A tíz év előtti tisztikar tagjai közül eltávoztak vagy nyugdíjba mentek: *Gianone Adolf* felügyelő, *Bende Oszkár, Kussevich Tivadar, Verzár István, Budik Gyula, Klapseh Győző, Ugrik Mihály* és *Komma József*.

A III. forgalmi és kereskedelmi osztály tíz év előtti tisztikarából ma itt vannak: *Tárczay Ferenc, Papik Sándor, Góczy Izidor, Komáromy Gyula, Nagy Sándor, Encz Alajos, Adamkovits Sándor, Gál Károly, Zsivkovics Antal, Oroszlányi László, Szentimrey József, Balogh Bertalan* s *Nagy Albert*. A tíz év előtti tisztikarból eltávoztak vagy nyugdíjba mentek: *Sztankóczy Mihály, Kóhalmy József, Szombathy Sándor, Kissházy Gyula, Monte-Degos Albert, Neukam János, Péter Gusztáv, Temesváry Alajos, Balpataky Zsigmond, Karenovits József, Oláh Béla, Füzesséry Barna, Farkas József, Hausmann Arthur, Beczkóy Miklós, Hazai Gusztáv, Peres Nándor, Marx László, Pokorny Elek, Barok Sándor, Andrássy Albin, Tomaskó Richárd, Szaffka Viktor*. Itteni beosztásuk ideje alatt elhaltak: *Szontagh Béla, Oláh Andor, Walter Kálmán, Sztrázsik Andor*.

A IV. vontatási és vonatmozgósítási osztály tíz előtti tisztikarából itt van: *Rendes Ferenc* mérnök és *Eisler József* ellenőr. Eltávoztak

A nehéz körülmények meg is éreztették hatásukat, a minek tanuságául csak azon adatot említjük fel, hogy 1892. évben a balesetek mennyisége 249 volt, most pedig 1901. évben ezen mennyiség — dacára a vonalak nagyobbodásának s a nagyobb forgalomnak — 113 esetre szállt le — persze a baleset vizsgálók szomorúságára!

Az üzletvezetőség vezető egyencének, szeretett Üzletvezetőjünkkel az élén, lankadatlan szorgalommal kellett a bajok kútforrásait megszüntetni s mindenek előtt pedig felismerni a betegségek csiráit, kiismerni az emberek képességét, munkabírását, megbízhatóságát — a mi új emberek között nagy feladat volt.

Az üzletvezetőség vonalai 1893. évig — pár iparvágány létesítésén kívül — változatlanul maradtak. 1893. évben nyílt meg a pelsőcz—murányi vonal 40·9 km. hosszal, 1894. évben megnyílt a pelsőcz—nagy-szlabosí vonal 23·8 km., a szeptsi—meczzenéf és lúczia-bányai vonal 18·4 km. hosszal, 1895. évben megnyílt a zólyombrez—erdőközi vonalrész s folytatólag 1896. évben az erdőköz—tiszolczi vonalrész 41·9 km. hosszal, melyből 5·8 km. fogas-rudas rendszertű vonal. Ezen érdekes

vagy nyugdíjba mentek: *Taschler Kálmán, Hoitsy Gedeon, Gans Jakab, Geőcz Ede, Jungh Vilmos* és *Péchy László*. Elhaltak: *Heverle Károly* és *Dollinger Lajos*.

Az V. számolytály tíz év előtti tisztikarából itt vannak jelenleg: *Ungár Samu, Wille Ármin, Záhorszky Kálmán, Kiss József, Romancsik Ferenc, Gulassa Andor, Schultz Károly, Lackner Ferenc, Győry Kálmán, Tomán Kálmán, Matuskovich János* és *Országgh Béla*. A tíz év előtti tisztikar tagjai közül időközben eltávoztak vagy nyugdíjba mentek: *Zsitkovits József, Petro Ferenc, Rauschon Ede, Markovits Adolf, Tschürtz Nándor, Bodányi Sándor, Brandeisz György, Schemtzer Károly, Herzmán Antal, Fugi János, Ejszaki József, Wilhelm Ármin, Pásztory Dénes, Möser Ágoston, Nagy Zoltán, Sebők Győző, Kazacsay Kálmán, Kramer Gyula, Vágó Bertalan, Némethy Ernő* és *Kiss Albert*.

Itteni beosztásuk ideje alatt elhaltak: *Gedeon Márton, Schwabik János, Rabe Róbert, Spiszár János, Thomay Hugó, Sertics Mátyas, Maté Péter* és *Petroczy Lajos*.

Maguk ezen szárazon felsorolt személyi változások is eléggé bizonyítják, hogy milyen mozgalmas és változatos életet élt át az elmúlt tíz év alatt a miskolczi üzletvezetőség.

fogas-rudas vonalrész 7140 darab Kleindl-féle vastalpon nyugszik. Nevezetesebb műtárgyai a csertovai és podgyeli viadukt, előbbi 90, utóbbi 125 méter hosszú s a völgyet az előbbi 33, utóbbi 26 méter magasságban lépi át. 1896. évben megnyílt az aszód—losonczi vonalrész 112·4 km, a torna—sajó-csegei vonalrész 58 km. hosszal. Ugyanezen évben azonban elvétellett a hatvan—salgótarjáni vonalrész 56·2 km. hosszal s ezen vonal a Budapest jobbparti üzletvezetőséghez csatoltatott. 1897. évben a budapest balparti üzletvezetőségtől a csata—balassagyarmati vonalrész 60·4 km hosszal elvétellett s a miskolci üzletvezetőséghez csatoltatott. 1899. évben megnyílt az ipolyság—korponai vonal 40·4 km. hosszal. 1901. évben megnyílt a losonc—poltár—katalin-hutai vonalrész 30·1 km. hosszal.

Jelenleg tehát a miskolci üzletvezetőség az összes iparvágányokkal együtt 1635·6 kilométer hossza terjed, tehát tíz év alatt 431·7 km.-rel szaporodott.

Ezen 1635·6 km. hosszúságon működik egy forgalmi-főnökség, 14 osztálymérnökség, 3 fűtőház-főnökség, 7 fűtőház-vezetőség, 3 műhely-, 2 szertár-főnökség, 95 állomás-

főnökség, 80 állomási előljáróság és 11 kiadó ór.

1892. évben az üzletvezetőség mozdonyállaga 175 darab volt, tíz év alatt ez 320 darabra növekedett és pedig áll ez jelenleg: 20 Ia, 8 Id, 3 Ih, 11 Ik, 8 Il, 5 Ild, 6 Ie, 5 If, 48 III, 8 IIIe, 27 IIIe, 22 IV, 43 Va, 4 Tvb, 21 V, 6 VI, 1 X, 65 XII, 5 XIV, 4 XX sorozatu mozdonyból, melyek 1901. évben összesen 81.000.000 kilométer utat teljesítettek.

Még 1893. évben a 175 mozdonymál 85 esetben fordult elő mozdony-szolgálatképtelenség, 1901. évben 320 mozdonymál csak 20 esetben történt mozdony-szolgálatképtelenség. Tíz év alatt kazánrobbanás nem volt.

Nevezetesebb létesítmények:

I. a ruttkai vonalon létesített Ragyolecz, Tamási, Podrecsány, Gyetva, Kis-Csepesény megállóhely, Osztróluka, Zólyom vasgyár kiterő, Garamhid végállomás.

Bővített Somosujfalu, Füle, Losonc, Lónyabánya, Krivány-Gyetva, Zólyom, Besztercebánya, Bartoslehota, Körmöcbánya, Jánoshegy, Stubnya, Turóc-Szt.-Márton és Ruttkai állomás vágányhálózata, melyek

Visszaemlékezések.

— Részben igaz történetek. —

Az Ur mondá: „Legyen világosság!” — és lőn világosság; néhány ezred év után Baross Gábor mondá: „Legyen hát Miskolcon is üzletvezetőség” és lőn *itt is világosság!*

Hogy pedig a szélrózsa minden irányából ide érkezett vándor madarak sasszemeit szokatlanul ne érintse az itt uralkodó reggeli szürkület, a magistrátus elhatározta, hogy a szabályozási terveket ismét előveszi és elhalasztja, a gázlámpákat elvben megduplázza s tekintet nélkül a hold változásaira, felében meggyújtja, a tulkiadással szemben pedig az égési órákat felére redukálja.

Lázasan készült az aszfalt s midőn az öntőmester tévedésből a puhább felét öntötte felül s néhány érdemekben megőszült városatya végkép leragadt, fejüket csóválva s összedugva mondták a pinczék öbleiben a jó miskolciak: „nem jól megy a város sorja, eddig csak a *béka*, most pedig már a *csizmadia* is beragad. Baj lesz még ebből!”

* * *

Már kora tavasszal megérkeztek a vasutas fecskék, hogy ha lehetséges, fészket rakjanak. Rakni lehetett volna, mert anyag — sár — volt hozzá elég, csak idő nem.

Mikor megjött az örömhír, hogy 140 család érkezik s lakás pedig csak 30 van, nagy volt a megrökönyödés. A tizedesek szétfutottak a városban s animálták a népet az építkezésre.

— Ugyan az Isten áldja meg nénem asszony, — szólt a tizedes, — miért nem épít?

— Nincs hozzá helyem.

— Dehogy nincs lelkem! Ezt az istállót egy arasszal felemelteti, kivakoltatja, egy két ajtót, ablakot rá, kész az ebédlő! A fakamara igen jó nyári konyha, az a bizonyos pedig odebb mehet, ott lehet egy kis spájzot rögtönözni, a nénem asszony a kamrájának felét hozzá csatolja, kész egy „uri” lakás!

— Ej, ez így még se jó lesz...

— Nem-e, de hát az a sok vasutas a szabadban nem lakhat, azután meg — *aranynyal fizet!*

* * *

közül Fülek és Zólyom állomások teljesen átalakítottak, úgy, hogy ez utóbbi állomás kocsis befogadó képessége 1000 kocsi emelkedett. Felvételi épületek nagyobbítottak; Fülek, Losoncz, Zólyom, Ruttká, Besztercebányán. Zólyomban új műhely és fűtőház építették s az utóbbi kosáralakú fűtőház 26 mozdony-állással.

Ezenkívül az összes állomások váltóór bódékkal szereltettek fel;

2. a hatvan—miskolc-kassa—m.-laborcei vonalon: létesítették Gyöngyöshalászi, Buzafalva, S.-A.-Ujhely gyártelep, Csörgő, Széplak, Apáti, Regete, Ruszka állomás megállóhelyek és rakodók, Bodrog-Olaszi, Aszaló, Felső-Méra, Heő-Csaba, Onga.

Bővítették Ludas, Kaál-Kápolna, Füzes-Abony, Eger, Miskolc, Miskolc rendező, Diósgyőr, Szerencs, S.-A.-Ujhely, Mező-Laborce, Kassa vágány-hálózata, — melyek közül Miskolc rendező pályaudvar teljesen átépítették. A felvételi épületek átalakították és bővítették Vámos-Györkön, Karácsondon, Kaál-Kápolnán, Füzes-Abonyban, Nyékládházán, Gyöngyösön, Egerben, Miskolcon, Zsolcán, Takta-Harkány, Szerencsen, S.-A.-Ujhelyen, Mező-Laborcon,

Szikszón, Halmaj, Garadna és Kassa állomáson. Miskolcon új fűtőház és új műhely-épületek emeltettek;

3. gömőri vonalakon és a helyi érdekű vasutakon a fülek—miskolci vonal elsőrangúsításával kapcsolatosan, az összes állomások vágányhálózata bővítették, a felvételi épületek átalakították. Nyustya-Likér, Tiszolc állomás bővítették, Fűrész megállóhely, Hacsava és Rohozna kitérő rakodóhelyek építettek. Tornalja, Horka, Pelsőcz, Rozsnyó, Dobsina állomáson a vágányhálózat bővítették, az épületek átalakították.

A felsorolt létesítmények közül:

Fülek állomás bővítése	460,000	korona.
Losoncz	73,868	"
Zólyom	1,043,785	"
Zólyomi műhely	374,395	"
Ruttká állomás	300,000	"
Kaál-Kápolna állomás	60,000	"
Füzes-Abony állomás	300,000	"
Miskolc rendező	1,359,000	"
Miskolc állomás	560,000	"
Miskolci fűtőház	510,000	"
Miskolci műhely	2,258,000	"
Kassa állomás	165,000	"

Igy azután lett lakás elég.

De mire a vasutasok megérkeztek, a lovak és tehenek kiköltöztek...

Minden valamire való háziasszony kezében meg volt az illetmény-szabályzat kivonata.

— Kérem hogy ez a lakás? kérde egy ellenőr.

— Négy száz forint — szólt szívélyesen a háziasszony.

Majd hanyatt esik a szegény ember s megbotránkozva mondja:

— De kérem, ezért a két lyukért...

— Hja kérem, ha az urnak van esze, nekem is van ám; ha az urnak 400 forintot adott az állam lakpénzt, akkor az én bőrtömön százat ugyan meg nem spórol...

* * *

Egy főmérnök városunknak az akkori időben legjobb nyelvű ház tulajdonosánál keresett lakást.

A bizalomgerjesztően fogalmazott czédula elolvasása után belépett. A háziasszony minden egyes helyiség rangjának és címének felemlítése mellett mindent megmutogatott.

— És mi az ára a lakásnak? — kérde a főmérnök.

— Hatszáz forint, — szólt a háziasszony s hogy szavainak súlyt adjon, hozzátette — de csak a főmérnök urnak.

A humoráról és nyugodtságáról híres főmérnök korántsem esett hanyatt s minden arczizom-rándulás nélkül szólt:

— Van, kérem, hozzá istálló is?

— Csak nem akar a főmérnök ur lovat vagy tehenet tartani?...

— Nem, kérem, hanem jó lenne az *annak a marhának, aki ezért a lakásért 600 forintot fizetne*...

* * *

Május elsején kezdődött a munka.

Hivatalos helyiség meg íróasztal nem volt ugyan, de a munka ment. Csak úgy lézengtek a fiúk; úgy nézett ki Miskolc egyetlen kávéháza, mint színészvásárkor a „Pannonia“.

Mikor a Friedmann-házból a lakókat ki-, az asztalokat meg ügyiratokat behurcolták, akkor vették észre, hogy az V. osztálynak hely nem jutott. Örömben avagy bánatukban, azt ma

Szerencs állomás --- ---	185,000	”
S.-A.-Ujhely állomás --- ---	200,000	”
Mező-Laborecz --- --- ---	135,000	korona
Miskolcz gömöri p. u. ---	234,000	”
Miskolcz gömöri p. u. hadi rakodója --- --- ---	138,000	”

költséget igényelt.

A pályatesten a rendes fentartási munkálatokon kívül aczélsín szerelés majdnem minden vonalszakaszon történt. Talpfa sürítések a gömöri mellék vonalakon történtek, s ugyanitt a fahidak már legnagyobb részben vashidakkal cseréltettek ki, a fülek—miskolczi vonal elsőrangusított, melyen most már a vonatok 70 km. sebességgel közlekedhetnek, a losonc—lónyabányai vonalon pályaszínemelés végeztetett.

Az üzletvezetőség összes vonalain a fogasrudas rendszerű vonalszakaszon kívül mintegy 9,5 km. hosszban vastalpak vannak alkalmazva.

Jelentékenyebb töltés és bevágás-csuszás fordult elő: 1892. évben a sárréti töltés csuszott le, mely alkalommal a személyvonat is lefordult a töltésről, ennek biztosítása 101,600 koronára rugott. 1892. évben a legénye-mihályi—upor, 1897. évben a tőke-

terebes—bánócezi vonalrészén, 1898. és 1899. évben a bódrány-lupkovi vonalon, 1901. évben Nyustya-Likér állomáson, 1899. évben a fogasrudas vonalszakaszon, 1898. és 1899. évben a murányvölgyi vasut vörös bevágásban történt jelentékenyebb csuszás. Árvizek évenként a Krivány-patak, Balog, Szalatna, Ipoly és Laborecz folyók áradásai által okozták, a tiz év leforgása alatt azonban egy-két napi forgalmi szünetelésen kívül egyéb bajt nem okoztak.

Hófuvás különösen a miskolcz—s.-a.-ujhelyi vonalrészén 1892., 1893., 1894., 1895., 1896. évben fordult elő — az elmúlt tiz év alatt a hóakadályok elhárítására fordított költség körülbelül 300,000 koronára rugott.

Különösebb esemény volt 1900. évben a mátrai vonalon a Tisza-hid övrepedése. Váltóbiztosító berendezések S.-A.-Ujhelyen, Miskolczon, Korkóczon, Sajó-Ecsegen, Legénye-Mihályon, Mező-Laboreczon, Zsolczán, Bárczán, Szerencsen, Füleken, Kaál-Kápolmán, Vidrányon, Radványon állítottak fel, a Lupkovi alagut pedig jelzőállító és kapureteselő készülékkel szereltetett fel, ezeknek összes költsége körülbelül 469,300 koronára rugott. Biztosító berendezéssel ellátott

már megállapítani nem lehet, felvonult a tábor a „Tetemvárba“ s mielőtt még időszakos hullává változtak, kehelylyel kezükben a hitelnyilvántartásra (nálunk ez az alkorán avagy a tizparancsolat) megesküdtek, hogy onnan el nem távoznak. Így jutottak hivatalos helyiséghez a pinczék alján.

Boldog idők voltak ezek!

Alig akadt az I—IV. osztályban valaki, kinek a számosztályban és megfordítva ne lett volna dolga a délelőtti órában.

Miután pedig az ut oda és vissza elég hosszú lett volna, közvetítő helyül a Seper étterme szolgált s ott elintéződött minden.

* * *

Érdekes volt a jelentkezés az egyes osztályoknál. Én csak arról beszélek, amelyik hozzám legközelebb áll, a III-ról.

Az akkori osztályfőnök, a mi kedves Miska bátyánk, kinek akkor még szurós tekintetét látták és lakonikus „kijelentéseit“ hallották, mert áldott jó szívét csak később, ténykedésében ismerték fel s becsülték meg, maga elé

hívatta az osztályba helyezetteket s adott mindegyiknek beosztást.

Egy jól fészült uri ember áll szivszorongva előtte s várja az ítéletet.

— Öcsém, maga a fűszeresek közé megy.

— De kérem, én fűszeres sohasem voltam.. inkább a forgalmi szolgálathoz volna hajlamom... meg azután a kereskedelmi szolgálathoz nem igen értek...

— *Értek én!* szólt Miska bátyánk s a dolog elintéztetett...

* * *

Egy szobában ült két úr, mely azelőtt Friedmann úr hálószobája lehetett.

Egy napon minden öt perczen egy-egy revolver lövés és folytonos erős csapkodás volt hallható.

Befutottak a kíváncsi szoba-szomszédok.

Az egyik oroszlanvadász nyugalommal ült, kezében egy revolverrel, a másik pedig széken állva Domitianusi kegyetlenséggel verte agyon a háborgatáshoz nem szokott s gyanútlanul cizkázó poloskák arany-ifjuságát.

— Mit csináltok? — szóltak a szomszédok — alarmirozzátok az egész hivatalt!

Osztróluka, Hacsava, Csoma, Onga, Csörgő, Puszta-Pogony kitérő, Bodrog-Olaszi, a Frank-féle gyár, a Schlosser-féle mûmalom és a Führer-féle kőbányába vezető elágazás, összes költség 22,800 korona. Semaforral ellátott Luczatő, Zólyombrezó, Garadna, Onga, Bodrog-Olaszi, Sajó-Esege állomás. Villamos védjelzőkkel felszereltetett Somosujfalu, Losoncz, Lónyabánya, Krivány-Gyetva, Véghles, Szalatna, Garamberzeneze, Bartos-Lehota, Körmöczbánya, Jánoshegy, Turesek, Stubnya, Rákó-Pribócz, Turócz-Szt.-Márton, Szliács, Beszterczebánya, Luczatő, Zólyombrezó, Rimaszombat, Rimabánya, Nyustyalikér, Tiszolez, Bánrére, Tornalja, Horka, Pelsücz, Gombaszög, Rozsnyó, Bettér, Alsó-Sajó, Dobsina, Barczika, Miskolcz gömöri, Torna, Szikszó, Forró-Énes, Hidas-Némethi, Csány, Erdőbénye, Balassa-Gyarmat, Ipolyság és Ipoly-Berzeneze állomás.

Új harangvonal létesített Bánrére, Dobsina között galván árammal, Zólyom — Zólyombrezó között indított árammal és telefontal, előbbi 24,000, utóbbi 35,000 koronába került.

Telefon-berendezésü harangvonallá átalakított a miskolcz—szerencsi és a salgótar-

ján—jánoshegyi harangvonal, előbbi 22,000, utóbbi 103,100 koronába került.

Vonalblock eddig a hatvan—füzesabonyi vonalrészén van, mely 124,000 korona költséget igényelt.

Az üzletvezetőség területén használatban van 251 Morsé domborító, 22 Morsé kékirógép, 902 harangmû készülék, 145 villamos védjelző, 91 semafor, 242 telefon készülék, az összes távirdai huzal 4400 kilométert tesz ki.

Az üzletvezetőség területén 1893. évben feladatott és elszállított 403,828 kocsirakomány áru, 1901. évben pedig 365,844 kocsirakomány áru. Ennél fogva 1893. évben nagyobb szállítás volt, ez azonban azon körülményben leli magyarázatát, hogy 1893. évben a salgótarján—hatvani vonalrész az üzletvezetőséghez tartozván, az ezen vonalon levő kőszénbányák forgalma okozta ezen többletet, mert ha ezen forgalomra leszámítunk 100,000 kocsit, úgy 1901. évben tényleg 62,000 kocsival nagyobb volt a feladott kocsirakomány áru, mint 1893. évben.

Nagyobb szállítások a czukorrépánál fordultak elő s még 1892. évben Szerencsre csak 7200 kocsit czukorrépa érkezett, az

— Fogadtam a szobatársammal tiz liter borba, hogy tizszer annyi poloskát csapok agyon, mint a hány egeret ő agyon lő, de már én tiz darab fogadásonkívüli svábbogárral fórban vagyok!

— Igen!?! szolt a másik, s e pillanatban jól irányzott golyótól szíven találva rogyott össze egy remek — anyapatkány.

— *Kvittek vagyunk!* — szolt a lefőzött Domitianus.

* * *

A városi magistratus pedig a hozott határozat után pihenni tért és esendesen szendergett babérjain. Ősz felé felébredt. Megdörzsölve szemeket, a város atyái megnézték a térképet, hogy tulajdonképpen hol vagyunk?

Magyarországon!

Magyarországon pedig hagyományos ősi erény a vendégszeretet, hol török-tatárt, ángliust, taljánt, lapdaütőt, rúgót-kapót, saját vagy idegen kerekeken futóbolondot, mindent ünnepelni, fogadni szoktak, az új polgárok pedig még anynyiban sem részesültek, mint a szíami ikrek.

— Itt tenni kék valamit! — vélték az atyák.

Tettek is, illetve tett is az akkori időben még egyetlen illetékes fórum, a Casino.

Rendeztek 200 személyre fényes terítékű lakomát s 140 új polgár részére felajánlottak — 60 helyet.

Lett erre ribillió!

— Vagy mind, vagy egy se! mondták ki a határozatot a vasutasok.

Lett nagy sürgés-forgás; afölött, — amit oly könnyen elhatároztak ott azok, emitt majd a fejüket törték össze a vasuti — fők.

— Hogy lehetne már a dolgot elintézni? — töprengett a legfőbb, — csak nem fogjuk ellenségeskedéssel kezdeni?!

Még az előtte való napon sem volt semmi „formula“ (akkor még nem is ismerték!), semmi kibontakozás.

— Mintán Casinóról van szó, — szolt egy tapasztalt Casinó-tag a vasutasok közül, — döntson a sors, 80-at ki kell golyóznia s így nincs mellőzés!

Óriási bahota között elfogadtatott.

* * *

A lakoma kissé vontatva kezdődött, de lángra lobbant a magyar szív, elfelejtett mindent, mikor Gőrgy László üzletvezető bácskai pohárköszöntője elhangzott.

1901/1902. idényben már ezen mennyiség 13.223 kocsiira emelkedett.

A személyszállítás így alakult: 1893. évben elszállított 3.942.246 utas, ez a mennyiség 1901. évben 5.165.718-ra emelkedett, tehát a növekedés 1.223.472 utas. Érdekesek egyes állomások utasforgalma, míg 1893. évben Kassán 196.632 utas, Miskolcra 288.307 utas szállított el, addig 1901. évben Kassán 390.986, Miskolcra 349.343 utasnak adatott ki menetjegy, tehát Kassa személyforgalma tulszárnyalta Miskolcra. Legnagyobb személyforgalmu állomások Kassa, Miskolc, Balassa-Gyarmat, Eger, Füzes-Abony, Losoncz, Rimaszombat, S.-A.-Ujhely, Besztercebánya, ezeken az állomásokon 100.000-n felül szállítatik el utas évenként.

1893. évben előfordult összeütközés 16, kisikamlás 65, ember halál 39, ember sérülés 35, szekérelgázolás 1, állatgázolás 8, mozdony szolgálatképtelenség 85, összesen 249 eset. 1901. évben előfordult összeütközés 9, kisikamlás 21, ember halál 28, ember sérülés 19, szekérelgázolás 3, állatgázolás 13, mozdony-szolgálatképtelenség 20, összesen 113 eset.

*

Három poharat üritett, az első azokra, a kiket *szeret*, a második azokra, a kiket *jobban szeret*, s a harmadikat azokra, a kiket *legjobban szeret*.

Szavát meg is tartotta, mert a tíz év eltelté után a jubileumon megnyilatkozott szívből jövő lelkes ováció után ítélve, nem lehet panasz *sem a vármegyének, sem a város polgárainak, sem pedig a miskolci hölgyeknek.*

* * *

Érdekes epizódok merültek fel a lakomán.

Miután a kalapban maradt 60 nevet a Casinó megkapta, ezek részére szóltak a jegyek névszerint.

De a kalapban maradtak közül vagy huszan előbb mondott határozatuk mellett megmaradtak, idő hiányában s huza-vona elkerülése végett husz ur lett kirendelve *álnév* alatt a fegyverfogható és ifjabb gárdából, kikkel a sors oly mostohán bánt el.

* * *

Magam is mint „Pájzler ellenőr” szorongtam végig a bankettet. Midőn megérkeztem, két szomszédom már ott ült s folyton mondogatta a „Pájzler” nevet.

Nagyobb balesetek voltak:

1892. évben a 405. sz. vonat a sásréti töltés csuszása folytán kisiklott, egy ember meghalt.

1894. évben Lupkov-Vidrány között a 2086. sz. tehervonat megfutamodott s a töltésről lefordult.

1895. évben Velejte előtti hóakadályban a 7202. sz. vonat 6 embert elgázolt.

1895. évben Jánoshegy előtt a 302-es összeütközött 358-assal, mely alkalommal egy ember meghalt.

1898. évben Balogfalva és Feled között a 7953. és 7980. sz. tehervonat összeütközött, melynél 3 ember meghalt.

1898. évben Beeskénél egy pályaköcsi összeütközött 7016/II. rész gépvonattal s öt ember meghalt.

A pályafentartásra fordított költség összege évenként átlagosan 2.460.000 koronára rug.

Az üzletvezetőség jelenleg 1635 kilométer hosszúságú vonalán a forgalmi külszolgálatnál alkalmazva van 285 hivatalnok, 40 hivatalnok-gyakornok, 35 díjnok, 31 kezelő, 745 altiszt, 1220 szolgáló; a pályafentartási szolgálatot ellátja 38 mérnök, 14 irodatiszt

A bemutatkozás a szokásos mormogás között megtörtént.

Rosszul éreztem magam s rendkívüli szórakozott voltam. Szórakozottságomban tányérom fenekét is megnéztem (meg ne nézd soha!) a tartármártást a vörösboros poharamba kanalaztam s midőn szomszédom figyelmeztetett, azt válaszoltam: „Boldog újévet!”

Ismerve Pájzler családi viszonyait, helyette elmerengtem. Elképzelttem, hogy nekem is 7 kis Pájzlerem nyafog otthon, szeretett és szerető nőm mily mohón vár most haza, bizonyára mohóbban, mint a 8-ik kis Pájzler érkezését . . .

A baloldali szomszédom, kinek Pájzler-lány volt a harmadik felesége, hamarosan megállapította velem a rokonságot s megígérte, hogy holnap szerencsételni fog.

Majd leestem a székről.

Ekkor hozták épen a *turós csaszát*. *Mind a hárman elkezdünk röhögni*. E spontán nyilatkozás után láttam, hogy itt mind a hárman lutheránusok vagyunk, itt tehát nem segít semmi sem, csak az *őszinteség*, — bevallottam mindent.

Éjfél után már *az egyházi adónk felemelésére* üritettük poharainkat.

14 díjnok, 126 altiszt, 792 pályaoőr és 17 szolga, a vontatási szolgálatnál alkalmaztatik 9 mérnök, 2 hivatalnok, 5 díjnok, 9 irodatiszt, 16 mozdonyfelvigyázó, 248 mozdonyvezető, 85 mozdonyvezető tanoncz, 26 szivattyuoőr, 37 vizsgálólakatos, 197 fűtő, 10 szolga, előfűtő 14.

A személyzet szolgálattételének javítására és könnyítésére az elmúlt tíz év alatt behozatott általánosan a 12 órás szolgálat 24 órai pihenővel, sőt ez Kassán, Miskolczon, Zólyomban a kocsitolói személyzetre is kiterjesztetett. Behozatott a pályaoőri szolgálatnál a mozgóőri intézmény is — úgy, hogy jelenleg az üzletvezetőség minden egyes alkalmazottja nehéz szolgálattétele után legalább elégséges pihenő időt élvezhet.

Megemlítjük még, hogy 1897. év óta Miskolcz rendező pályaudvar villamos világítást kapott a téli idényben. Jelenleg pedig Miskolcz személy-pályaudvar épületei is villamos világítással vannak ellátva, s több állomásnak villamos világítással való felszerelése is folyamatban van.

A vonatok összeállítása, rendezése céljából Miskolcz, Sátoralja-Ujhely, Fülek, Zólyom, nemkülönben Ruttká állomás külön

kihuzó, illetve gurító vágánnyal szereltettek fel.

Az üzletvezetőség központjában alkalmazva van 139 hivatalnok, mérnök, 37 altiszt, 7 kezelő, 26 díjnok, 21 szolga. Még csupán annyit jegyezzünk meg, hogy az üzletvezetőség 1892. év május hó 1-én Miskolczon két épületbe helyeztetett el, t. i. az I—IV. osztály a Szemere-utcában levő Friedmann, az V. osztály ellenben a Tetemváron levő Pollák-féle házban.

1893. évben azonban felépült a jelenlegi üzletvezetőségi palota, hol az üzletvezetőség mind az V. osztálya, ha nem is kényelmes, de legalább nyugodt otthont talált.

Ez az mit pár szóval az üzletvezetőség tíz éves működéséről elmondani akartunk. Bár a tanulságos részletek fejtegetésébe — szűk terünk miatt — nem bocsátkozhattunk, mindazonáltal a főbb momentumok előtársával látható az, hogy a miskolczi üzletvezetőség a lefolyt tíz év alatt derekas munkát teljesített — s hogy a tíz év előtt elültetett fa virágzott s magyar hazánknak, intézetünknek áldásos gyümölcsöket termelt!

Oroszlányi László.

Egy öreg, tisztos polgár, az asztalbontás után, elhagyatva üldögélt. Megsajnálta a szegényt. Épen akkor jön felém Karesi barátom.

Félre hívom s fülebe sugom:

— Hogy hagyhatjátok ezt a jó bácsit itt üldögélni, a kinek két lánya van 60—60000 frttal!

Tíz perc alatt körülvették s a házasulandó ifjuság mind az öreg, gondolatai pedig a kétszer 60 ezer forint körül forgott.

Hozzám is jött egy barátom s. hívott a 200 ezer forintos apához. Hamarosan a milliókig emelkedett az öreg.

Tapintattal kerülgették az öreg viszonyait, majd az egyik a „kedves családját“ kezdte pedzeni.

— Nincs nekem senkim, édes öcsém uraim, csak egy fiam volt, az is Boszniában esett el. — szolt az öreg két könyecseppet törülve le.

Az ifjuság meleg részvétellel oszlott szét.

* * *

Ejfélen nagy lárma hallatszott a ruhatár felől s Karesi barátunk tökéletesen elázott alakja jelent meg az ajtóban.

— Csizmadiák! Vargák! . . . — orditá s még ordította volna tovább is, ha Lojzi széles tenyerét nem tapasztotta volna szájára.

De Noé még ezzel nem vétkezett, mert Noé daczára az előzetes próbálgatásoknak, nem akarta elismerni a miskolczi bor erejét.

Dühös volt, mert a czilinderét kicserélték.

— Jó lesz az nekünk! — s vitték kifelé.

De nem nyugodott bele a sorsba, ahol voltunk ezután, mindig csak a czilinderét pülölte.

Most egy gyanus alak közelgett felénk, mikor közelebb jött, megismertük, hogy karszallagja van, s rá van írva „titkos rendőr.“

Karesi belékötött s diffamálta a karszallagot.

— Hja, kérem az urak a helyi viszonyokat nem ismerik! — szolt a titkos-rendőr, — a zsebesek meg a többi csirkások már 40 esztendő óta ismernek, az idegenek pedig, hogy fordulnának hozzánk oltalomért, ha nem tudnák, hogy kik vagyunk.

Az érv előtt meghajolva távoztunk.

Karesi czilinderének a felső része lekiváncsolt már, azt a Városház-tér lámpájára felakasztottuk, a karima pedig a nyakába esett.

Haza kísértük. A kapunál budapesti szokás szerint megtámaszkodik s a kapufélfából kiálló fa-göresöt a csengő billentyűjének gondolva nyomkodni kezdi s szidja a házmestert.

A miskolezi üzletvezetőség jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Miskolcz, máj. 3.

(— s —) Fényes és nagyszabásu ünnepet ült a miskolci üzletvezetőség tízéves fennállásának évfordulója alkalmából.

Impozáns volt az ünnepély az ünneplők nagy számánál fogva és feledhetetlen a szeretetnek és tiszteletnek azon osztatlan és meleg megnyilatkozása folytán, melylyel az ünneplő üzletvezetőség és annak vezetője, *Görgey László* üzletvezető a hivatalos körök és a miskolci társadalom részéről találkozott.

Az ünnepély lefolyása a következő volt:

Szerenád.

A jubileumi ünnepségek már 2-án este kezdődtek. Ugyanis este 8 órakor a *magy. kir. államvasutak miskolci dal- és önképzőköre* 200 lampion fénye mellett vonult végig Miskolcz utcáin a helybeli *hadastyán-egylet* zenekarának játéka mellett *Görgey László* üzletvezető lakása elé, hol a dalkör *Ruttkay Menyhért* karnagy vezetése mellett a „Finn zene“, Thern „Dalünnepe“ és Engesser Mátyás „Szerettek“ című kardalát adta elő nagy hatás mellett, míg a hadastyán-egylet zenekara *Zitter-*

barth Alajos karnagy dirigálásával szintén több zeneszámot játszott el.

A menettel együtt nagyszámu nép haladt az utcán és a Szemere-utca, hol az üzletvezetőség palotája s az üzletvezető lakása van, tömve volt közönséggel.

A szép szerenád *Görgey László* üzletvezető lelkes éltetésével ért véget.

Te Deum.

Szombaton délelőtt 10 órakor a mindszei róm. kath. templomban hálaadó istentisztelet tartatott. Óriási néptömeg csoportosult a templom környékén, hogy tanuja legyen az üzletvezetőség impozáns felvonulásának.

Az altisztek és szolgák a gömőri pályaudvaron gyülekeztek s *Balázs Miksa* állomási főnök vezetése alatt zárt sorokban vonultak a templomhoz, hogy a hálaadó istentiszteleten részt vegyenek.

Az összes központi hivatalnokok s a külszolgálatiak nagy tömege, ugyszintén az altiszti rangban levő külszolgálati főnökök *Görgey László* üzletvezető vezetése alatt vonultak a templomba.

Zsufolásig telve volt a templom, melynek padseraiban ott láttuk *Borsodmegye* és *Miskolcz város* küldöttségeit, a *cs. és kir. helyőrség* s a miskolci *honvédezed* tisztikarának számtalan tagját, a miskolci *hivatalok* küldöttségeit stb.

Kénytelen volt átmászni a kerítésen. Mikor szerencsésen átesett, a házi asszony kijött a puffanásra s megijedt, midőn a feltápáskodó új szoba-urat meglátja.

Karcsi a nyakából kigurult czilinder-karimát felemelve, megzökönnyödvé mondja:

— *Jézus Mária, de összenyomtam a czilinderemet!*

E lapnak egy egész évszámát ki tudnám tölteni az elmúlt idők kedves emlékeivel, de emlékezésül elég volt ennyi is.

Hol van a gondtalan ifjuság, hol van a kedves „Csetevájó-Kompánia“, a sok „kirándulás“, a „Suhancz esték“ stb.

Hol vannak a kedves régi barátok, hol van a boldog emlékezetű *Szontagh Béla*, a ki bánatos lelkében akkor is sirt, mikor rossz viceimre az arcza mosolygott s elfelejthetetlen mély nyomokat hagyott bennem a sok délutáni munka közben dudolgotott szomorú dala: „*Sirassatok ha meghalok!*“ . . .

Meg is sirattuk!

Ki ne emlékezne vissza az üzletvezetőség nagy humoristájára, nagy szónokára, *Oláh* Bandira?

Ki ne emlékezne vissza a kis eselszövőre, volt kedves barátunkra, *Sztrazsik* Bandira, kinek fogékony s mindig a nemest czélozó agya jóval halála előtt elborult s voltak, a kik őt közelebről nem ismerve, betegségét félremagyarázták.

Elköltözött a szegény öreg *Schwabik* bátyánk is, jóságos lelkével s „Mefisztó“ arczával nem enyeleg már közöttünk s mint a *számok* nagy mestere nem ad számot a numerusokról!

Béke és a kartársi megemlékezés lengjen poraik felett!

Más idők voltak azok, mások voltunk mi is, levette az ifjuság rózsás köpenyét, levetettük a gondtalanságot is,

Azok, a kik mint ifjak, csak a „mát“ üzték a „holnapért“, ma már meglett családapák, kipróbálva az élet viszontagságai által.

Idegenkedéssel jöttünk ide s iparkodtunk volna szabadulni, de az idő múlása közben *megismertük a miskoleziakat, ők pedig minket!*

Áldja meg az Isten kedves városunkat s áldja meg annak polgárait mind a két kezével!

Zsivkovics Antal.

Tíz órakor kezdődött meg a fényes szertartás, a melyet *Blazsejevszky* Ferencz apátplébános végzett nagy segédlettel. A mise alatt a miskolczi *koszorus daláregylet* énekelt templomi dalokat, majd *Lányi* Ernő, a miskolczi zenekonzervatorium igazgatója fisharmoniumon, *Eder* Gyula máv. ellenőr pedig hegedűn művészi hatást keltve adtak elő egy magasztos ünnepi zeneszámot.

Küldöttségek.

Az ünnepi istentisztelet végeztével az üzletvezetőség palotájába vonultak az ünneplők, hol *Görgey* László üzletvezető fogadta a tisztelgők és üdvözlők nagy seregét. A küldöttségeket négy szalonban helyezték el azon időre, a míg az egyik vagy másik csoport elvégezte a tisztelgést.

Legelsőnek *Báró Vay Elemér Borsodvármegye főispánja* jelent meg *Görgey* László üzletvezetőnél, hogy meleg szavakkal üdvözlje a jubileum alkalmából.

Ezután a következő küldöttségek járultak *Görgey* üzletvezető elé:

A vasutasok tisztelgése.

A központi bivatálnokokat *Stankovits Miklós* főfelügyelő, üzletvezető-helyettes vezette. Ekés szavakban vázolta a jubileum fontosságát. „Van okunk jubilálni büszke örömmel — ugymond — mert a miskolczi üzletvezetőség, a mely hálózatával az egész felvidéket átfogja és tizenhárom vármegyére terjed ki, ezen sokféle nemzetiségi

területen az állami eszme terén valóságos kulturmissiót teljesített s egyszersmind igen nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy ezen területen a gazdasági élet, ipar és kereskedelem felvirágozzék s drága hazánk pénzügyileg megerősödjék.“ A miskolczi üzletvezetőség központi hivatalnokai nevében fejezi ki őszinte tiszteletét és igaz szeretetét *Görgey* üzletvezető iránt, ki alárendeltjeinek soha sem szünt meg pártfogója, jóltevője és atya lenni.

Görgey üzletvezető meghatott hangon adott válasza után, a **külszolgálati hivatalnokok** tiszteltek. Ünnepi szónokuk *Legányi Károly* főmérnök, a kassai osztálymérnökség vezetője volt, ki szívig ható lelkes szavakban tolmácsolta a külszolgálati tisztviselők ünnepi érzelmeit.

Krón Ignác főmérnök, miskolczi műhelyfőnök a miskolczi üzletvezetőség területén lévő **műhelyek** küldöttségei élén szólott, szép szavakban üdvözlővén az ünneplő üzletvezetőt. E küldöttségben a *miskolczi műhelyt* az összes mérnökök, hivatalnokok, művezetők és két munkás képviselte, míg a *zólyomi műhely* képviselőjében *Szalamini* mérnök, a *sátoralja-ujhelyi műhely* nevében pedig *Ruttkay* műhelyfőnök jelent meg.

A **pályarvosok** nagy küldöttségét dr. *Goldberger* Miksa miskolczi orvosi tanácsadó vezette, kiknek ünnepélyes tisztelgése után a *miskolczi üzletvezetőség altiszti karának* 200 főből álló küldöttsége jelent meg *Görgey* üzletvezető előtt.

Utazás a miskolczi üzletvezetőség vasuthálózatán.

Ha Mező-Laborcztól kiindulva S.-A.-Ujhely—Miskolcz—Hatvan érintésével *Ruttkáig* Magyarország térképén egy félkört vonunk, a Kál-Kápolna—Kis-Ujszállás között elterülő, valamint a hont- és nógrádmegyei helyi érdekű vasutak kivételével ezen félkörbe a miskolczi üzletvezetőség egész vasuthálózatát belefoglaltuk, de belefoglaltuk egyuttal Magyarország felvidékét is. Tizenhárom vármegyére terjed ki ez a hatalmas hálózat. A mai reális kornak diadala a mesébe vesző régi idők felett tán sehol sem domborodik ki határozottabban, mint éppen hazánk ezen részén, a hol a mondavilág maradványai s a régi fendalis kornak váromjai tőszomszédságában a gyárak egész kéményerdeje ontja füstjét az emberi tudó nagyobb gyönyörűségére.

A miskolczi üzletvezetőség tíz éves fennállásának évfordulója alkalmából végigvezetjük olvasóinkat vonalán s megismertetjük a vonalak mentén fekvő egyes nevezetéseket.

Mindenesetre lesznek olvasóink között sokan, a kiknek már előttük ismeretes dolgokat mondunk el, de talán még reájuk nézve

is kellemes lesz, ha ezen ismeretüket most felidézük emlékezetükbe, de leszen olvasóink között bizonyára olyanok is, a kik az üzletvezetőség vonalainak környékét nem ismerik s így annak leírásával mind a két részre nézve hasznos munkát vélünk teljesíteni.

Az üzletvezetőség központja Miskolcz. Hat irányban ágaznak el itt a vasuti vonalak. Ezek közül a legrövidebb a diósgyőri, a mely a miskolczi rendező pályaudvarból ágazik ki s a diósgyőri állami vasgyár alatt végződik. Ezen gyár hazánk egyik legnagyobb ipartelepe, a mely még most is a nagy pangás közepette négyezer munkást foglalkoztat. S valószínű, hogy a közel jövőben meg is nagyobbítják, a mennyiben a közös hadsereg számára beszerzendő nikkell-bronzgyuknak a kvóta arányában Magyarországra eső hányadát itt fogják készíteni. Maga Diósgyőr négytornyú várával csak *Mária Terézia* korában bírt jelentőséggel. Keletkezését *Tompa Mihály* erről írt népregéjében *Diós Pál* vadásznak tulajdonítja, a ki egy álmot következtében tudta meg, hogy a háza előtt levő diófa mérhetlen kincsek felett áll, a mit kiásva, építette meg azután a régi Diósgyőrt.

Miskolczról Kassa felé indulva, *Zsolcánál* ágazik el a vonal, a mely sikságon halad tovább, ez a sikság azonban minél inkább

Szónokuk *Bacsó Pál* mozdonyfelvigyázó, a kassai fűtőház vezetője volt, ki a következő szép beszédet intézte az üzletvezetőhöz:

A miskolci üzletvezetőség tíz éves fennállása alkalmából mi, az altszti kar is eljöttünk, hogy ez alkalommal őszinte tiszteletünk és szeretetünk nyilvánítása mellett Nagyságodnak szerencsekívánatainkat kifejezzük.

Ily alkalommal az ember nem hallgat a számító rideg ész szavára, hanem szíve sugallatát követve, tárja ki ennek érzelmeit, mert bár az elmúlt tíz év, ha nem oly hosszú idő is, de ezen tíz év alatt megtanultuk szeretni és tisztelni Nagyságodat, mert Nagyságodban nem csupán a felettünk rendelkező főnököt, de a mindnyájunkat szerető és gondoskodó édesatyát találtuk fel. Van-e közöttünk olyan, ki ha Nagyságodhoz fordult támogatásért, annak ne nyújtotta volna azt a legnagyobb örömmel? Ilyen főnök alatt bár mily nehéz is a szolgálat, nem lehet az teher, mert jól eső tudattal tölt el az, hogy Nagyságod működésünkről tudomással bír és azt töretlenül meg is jutalmazza.

A midőn még arra kérem Nagyságodat, hogy megjelenésünket szívesen fogadni méltóztassék, kéri fogjuk a Mindenhatót, hogy Nagyságodat még igen sokáig tartsa meg azon állásban, melyet jelenleg betölt, úgy kedves családja, valamint barátai és alárendeltjei öröme és kérjük Nagyságodat, hogy tartson meg bennünket ezután is abban az atyai jóindulatában, melyben eddig szerencsénk volt részesülni.

A lelkes hangon elmondott ezen szép beszéd után *Görgey László* biztosította az altszteket, hogy ismerve nehéz és fárasztó szolgálatukat, azt mindenkor kellőképpen fogja méltányolni. Zúgó éljenzés kelt az altsztek ajakán az üzletvezető meleg és elismerő szavaira, s ezzel az altsztek szép tisztelgése véget ért.

közeledünk Kassa felé, mindjobban veszít szélességében, míg nem Kassa alatt keskeny völgygyé alakul át. A völgy mentében levő hegyek érdekes csoportokat képeznek, hátukon tartva a régi kor még most is szép váromjait. Így *Garadna* és *Hidas-Némethi* között jobbra messze benn a hegyekben látszanak a regécezi vár romjai, *Abaujvár-Kunyhecz* állomás közelében pedig mindjárt a hegylánczolat tövében egy különálló hegykupon *Boldogkő vára*.

Kassánál csatlakozik a kassa—oderbergi vasuti vonala, a mely *Ruttkánál* találkozik ismét a miskolci üzletvezetőség vonalával. *Ruttkánál* kezdődik azután nem csak a miskolci üzletvezetőség, hanem Magyarország egyik legszebb fekvésű vonala.

Ruttkáról kiindulva eleinte gyönyörű hegylánczolatokkal szegélyezett völgyben haladunk *Turóc-Szt.-Márton*, *Rákó-Pribócz* és *Znió-Váralja* elhagyása után *Stubnya* alá érünk, a mely régi gyógyfürdőjéről híres. Innen azután már szerpentínszerűleg kanyarodik fel a hegyre. A tureseki kanyarulatnál gyönyörű perspektíva tárul eléink. Fenyvesekkel borított hegy oldalában haladunk végig, nagy ivben egészen körül utazzuk a mélyen alattunk a völgyben fekvő *Turesek falut*, s a határában levő óriási gőzfűrésztelepet. *Jánoshegyre* behaladva jobbról látjuk

A szolgák tisztelgő küldöttségét *Kiss János* miskolci váltóőr vezette. Megható látvány volt a több, mint 300 főből álló óriási küldöttség bevonulása, melynek tagjai hivatalos egyenruhájukban, ünnepi érzelmekkel lelkükben, hozták el szeretetüknek és tiszteletüknek a hála nemes talajában fakadt virágjait a szeretett főnöknek.

Nagy felkörben állottak körül az üzletvezető iróasztalát, mely mellett *Görgey* üzletvezető mélyen meghatva hallgatta a szép küldöttség szónokát *Kiss János* váltóőrt, ki a következő beszédet intézte hozzá:

Nagyságos Üzletvezető ur! Egy szívvel-lelkkel emelő és öröm teljes ünnepélyre jöttünk ma ide, Nagyságos Üzletvezető Ur kegyes színe elé, mi alázatos és szeretettel teljes szolgálói is, hogy annak a jóságos, mindenkitől szeretett férfinak, a kit mindenki rajongva vesz körül, a kit minden oldalról csak szeretve tisztelnek, a kit már tíz éve, hogy a gondviselés az üzletvezetőség élére állított, 10 éves működésének áldott emlékére mi, a vasuti szolga személyzet is minden jót kívánunk. Mindnyájan hoztunk Nagyságos Urnak egy szívet: ha kettővel rendelkeznek, mind a kettőt elhoztuk volna. De mivel csak egyet bírnak, elhoztuk ezt emlékül, de önzetlenül és tisztán telve forró hála érzelmekkel és jó kívánságokkal. Elhoztuk hozzá való hű ragaszkodással és lángoló szeretettel. Hiszen mindenki ismerheti a vasuti szolgaszemélyzet nyomasztó helyzetét. De mind e mellett sohasem szünik meg egy olyan főnököt, mint Nagyságos üzletvezető ur, halálig szeretni, a kinek 10 éves páratlan, jóságos és atyai gondoskodása mentett meg sokszor a kétségbeeséstől bennünket. Tíz év repült el megetté, de tele minden napja a jó tettek és erények szakadatlan lánczolatával.

Azért ma, midőn nagy tetteinek elmúlt 10 évét szemünk elé varázsoljuk, kitör keblünkől a hála ér-

a keskeny völgy szorulatot, a hol 1849-ben kemény csatát vívtak szabadságharcosaink s a hol az elesett hősök sírhelyét az utódok kegyelele márvány emlékekkel jelölte meg. *Jánoshegyen* a vízvázalástól értük el, innen kihaladva mindjárt az állomás végében vízvezeték szeli át a vonalat, a mely rövidke darabig a vonalal párhuzamosan halad s azután azt elhagyva *Körmöczbányára* kanyarodik be. Ezt a vízvezetékét a középkorban szerzetesek építették. A *Turóc* patakot közel a forrásánál fogták fel, s a vízvázalástól át vezették *Körmöczbányára*.

A mint a vízvezeték elkanyarodik, onnan tovább haladva vonatunkkal, egész terjedelmében előttünk fekszik *Körmöczbánya*, aranyérez zuzóival, arany bányáival és veres tetejű pénzverdével. Egyszerre azonban eltűnik előlünk a pompás táj, alagutba kanyarodunk be, s a mikor kibukkantunk, keskeny völgy nyulvány fekszik alattunk szép nyaralókkal. Ezt a völgy nyulványt megkerülve, ismét elibénk tűnik *Körmöczbánya*. Most már alagutból alagutba jövünk gyors egymásutánban. *Garam-Berzencze* előtt ismét remek tájkép gyönyörködteti szemünket. Magasan a hegyoldalon kigyószerűen haladunk, alattunk pedig mélyen lenn a *Garam* gyönyörű völgye terül el. A velünk szemben levő hegyoldaltól egy nagy hegykup emelkedik ki, tetején

zelem, kitör a szeretet oceánja, felesapnak lángjai az ég felé, fel a csillagokon túl. Könyörgésünket és esdő szavainkat a mindenség urához emeljük, hogy áldja meg Nagyságos Üzletvezető urat, mind azon javakkal, melylyel csak egy halandót boldogítani képes, áldja meg sok testi és lelki javakkal és tartsa meg sok számos éveken keresztül, mindnyájunknak legnagyobb örömeire.

Szívvel kívánjuk!

A szóközi erővel elmondott beszédre Görgey László mélyen meghatva válaszolt. Hosszasan szólt a jelenvoltakhoz, további lankadatlan munkára, kitartásra és soha nem csüggedő kötelesség-teljesítésre buzdítva őket. Megköszönte a szép tisztelgést, melylyel ez ünnepi alkalommal a szolgák fölkeresték őt, s melyből azt a szép reményt meríti, hogy mint eddig, úgy ezentul is meg fogják tenni kötelességüket, melylyel a szeretett hazának, a vasut-intézetnek s családjáiknak tartoznak.

Az üzletvezető a nagy küldöttség több tagjával kezét szorítva, ismételt megköszönte a kitüntetést, melyben szeretetüknek és tiszteletüknek ily meghatározó módon adva kifejezést, a szolgaszemélyzet részéről ez alkalommal részült.

A miskolczi máv. telepi iskoláé volt a következő küldöttség. A vasutas iskolás gyermekek ünnepi ruhában zászló alatt jöttek el tanárjaik vezetése alatt, kiknek nevében *Hetényi* Bódog igazgató-tanító üdvözölte szép beszédében az üzletvezetőt. Az iskolás gyermekek nevében *Gallo-vich* Márgit, egy babaarezu kis leány mondott

el bátran egy kis beszédet s szép csokrot nyújtott át az üzletvezetőnek.

Majd a **Máv. miskolczi altisztikőr** elnöksége tisztelgett. *Krész* Elemér távirtda-felügyelő, a kör elnöke Szelényi és Társa ezégnél készült remekművű dísz-albumot, melyben a kör tagjainak fényképei vannak, nyújtott át Görgey üzletvezetőnek, ki hálásan köszönte meg a nem várt kedves meglepetést s biztosította a kör elnökségét, hogy őszinte jóindulattal fogja ezentul is kísérni a kör működését.

Egyéb küldöttségek:

A vasutasok küldöttségein kívül érkezésük sorrendjében a következő küldöttségek járultak Görgey László üzletvezető elé:

az **ág. ev. egyház** küldöttsége *Zelenka* Pál püspök vezetése alatt hozta el üdvökívánatait s üdvözölte Görgey Lászlót mint a lutheránus egyház kiváló fiát.

A **Kereskedelmi és Iparkamara** küldöttségének szónoka *Radvány* István kir. tanácsos, a kamara elnöke volt.

A **magyar kir. posta- és távirtda** küldöttségének élén *Furray* József m. kir. posta- és távirtda felügyelő mondott szép beszédet s üdvözölte a magyar államvasutak miskolczi üzletvezetőségének, mint testvérintézetnek fejét, Görgeyt.

A **miskolczi szabadelvűpárt** nagy küldöttségét *Lichtenstein* József pártelnök vezette Görgey László üzletvezető elé, a kit ez ünnepi al-

hordozva *Saskő* vár romjait. Lassanként leérünk a völgybe, s itt a Garam völgyében tovább haladva, mindjárt Garamberzence után látjuk a zólyomi vas- és bádogyárt, a mely egész kéményerdőből ontja a nehéz kőszénfüstöt. Alig hagyjuk ezt el, előttünk fekszik a zólyomi vár. Garamberzence állomásról ágazik ki a keskenyvágányu selmeczbányai vonal, a mely állandóan a hegyoldalban halad kigyószzerű vonalban, mélyen alatta elhagyva *Bélabányát* jobbról, s nevezetes *Ólombányáját* balról, behaladunk *Selmeczbányára*. Itt is mielőtt beérnénk, gyönyörű kép ragadja meg lelkünket. Már előttünk látjuk *Selmeczbányát*, *Selmecz* várával, balra tőlünk az egyik hegy oldalában óriási **E** betű van kivájva a fenyvesrengetegbe, *Erzsébet királynén* emlékére, jobbra pedig egy magas tetőn a selmeczbányai kálvária áll.

A fővonalon tovább haladva vonatunkkal a zólyomi várhegy oldalán *Zólyom* állomásba kanyarodunk. Innen kiágazik a zólyombrézó-erdőköz-tiszolezi vonal, a mely eleinte a Garam völgyében halad, jobbról van mindjárt mint első állomás *Szliács* hirneves női gyógyfürdő, majd több kisebb állomás és megállóhely után *Besztercebánya* alá érünk. Szépen fejlődő tiszta város igen nagy faipar telepekkel. A város közepén van a régi vár romja, ma temetőnek használják. *Selmecz*

bányától tovább haladva, *Zólyom-Lipesénél* balról a hegyoldalban egészen jó karban levő várat pillantunk meg, a mit ma árva háznak használnak. Jelenleg száz árva tót gyermeket nevelnek benne jó magyar hazafiakká. Tovább haladva a szép völgy szorulatban, több kisebb állomás elhagyása után *Zólyom-Brézóba* érünk. Itt igen nagy állami vasgyár van állandó üzemben, összeköttetésben a kis garami keskeny vágányu vonal utján egy hatalmas zománcgyárral, a hol a zománczott vasedényeket gyártják.

Zólyom-Brézótól elindulva *Breznóbányára* érünk, most már jelentőség nélküli bányaváros, ezután *Bikás* kitérőhöz jutunk, honnan *Bikás* vasgyár felé ágazik egy kis szárnyvonal, a melynek egyelőre szintén nincs jelentősége, a mennyiben a nagy üzleti pangás miatt a *bikási* vasgyár most szünetel. Innen tovább haladva *Erdőközre* érünk, a mely kiinduló állomása a fogaskerekű vasutnak. *Erdőköz*ből kiindulva százados fenyvesrengetegben 40 és 50‰-es emelkedéssel fel benuünket a fogasrudon haladó saját szerkezetű fogaskerekű mozdony. Fenyves állomáson elérjük a vizválasztót. Itt az állomás a fenyőerdő közepette úgy tűnik elénk, mint egy remetealak, köröskörül semmi más, mint erdő s ismét csak erdő.

Innen újból fogasrudon haladunk lefelé,

kalomból mint a miskolczi szabadelvűpárt ki-magasló vezérferfiát üdvözölt.

A kereskedők és gazdák köre Koos Soma kereskedelmi tanácsos vezetése alatt jött küldöttségileg.

Miskolcz város nevében hatalmas küldöttség nevében Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos, országgyűlési képviselő mondott üdvözlő szavakat.

Borsodvármegye nevében dr. Tarnay Gyula alispán üdvözölte Görgey üzletvezetőt.

A miskolczi kir. pénzügyigazgatóság üdvözlését Kedves István kir. tanácsos, pénzügyigazgató tolmácsolta.

Az államépítészeti hivatal jó kívánságait Raisz Ernő kir. főmérnök, a miskolczi államépítészeti hivatal vezetője fejezte ki.

A diósgyőri vas- és acélgár igazgatósága nevében Fleischmann Győző műtőnök küldöttség élén gratulált.

A kereskedők és kereskedő-ifjak, valamint a **terménycsarnok** üdvözlését együttesen fogadta Görgey üzletvezető. Az előbbieken nevében Neumann Adolf elnök, a terménycsarnok nevében Silbiger Ármin mondtak beszédet.

Az **első magyar általános biztosító társaság** tisztikara tisztelettel azután Szobránczy Samu vezetése alatt.

Kedves meglepetés volt a **Borsodmegyei Nőegylet** küldöttsége, melyet Nifkovich Emilné, Melczér Lászlóné, Orczy Gyuláné, dr. Kazai Mórné s az egylet férfi tisztviselői képviseltek. Nifkovich Emilné a nőegylet elnöke ékes sza-

vakban tolmácsolta a nőegylet tiszteletét és szerencse-kívánatait Görgey László előtt, kinek az árvák érdekében kifejtett nemes támogatásáért a nőegylet őszinte hálával tartozik.

Görgey László üzletvezető meghatottan válaszolt az összes üdvözlő beszédekre, melyekkel nemcsak őt, hanem általa az egész miskolczi üzletvezetőséget kitüntették az üdvözlők.

Táviratok.

A jubileumi ünnepség alkalmából Görgey László üzletvezető a következő táviratot intézte a magyar kir. államvasutak elnök-igazgatójához:

Méltóságos

Ludvig Gyula urnak,

min. tanácsos, máv. elnök-igazgató.

Budapesten,

Andrássy-ut 73-75.

A miskolczi üzletvezetőség tíz éves fennállásának ünnepén engedje Méltóságod tolmácsolnom a miskolczi üzletvezetőség összes alkalmazottainak azon mély tiszteletét és őszinte ragaszkodását, mely-lyel legfőbb vezetőnk iránt mindenkor érezzük.

Görgey László,
üzletvezető.

A nap folyamán számtalan távirat érkezett azok részéről, kik az ünnepélyen hivatalos elfoglaltságuk miatt meg nem jelenhettek

Igy a zólyomi máv. tisztikar, a zólyomi állomás és vonatkísérő altisztek, a zólyomi vasuti

most már a kocsik előtt van a gép az 50 és 40°/00-os lejtőn, egész Gömörvég állomásig. Itt is az állomás teljesen egyedül áll. Remek képet nyújt a tájék Fenyvestől Tiszolczig. Magasan a hegyoldalban óriási szakadékok felett, melyeket a 90 m. hosszú cser-tovai 125 m. hosszú podjeli és 30 m. hosszú tepliczai viadukt hidal át, haladunk s mélyen alattunk csörgedező patakocska mentén jókarban levő hegyi ut kigyózik végig. Tiszolcznál az ősröngyektől kiérve ismét a modern iparúzó világot látjuk előttünk. Egy hatalmas hegy tövében, amelynek tetején a hajdani tiszolczi várnak már csak néhány romja van, működik most az állami vaskohó, ezzel szemben pedig óriási zajjal a mész-kőtörő, amely fölött a Vashegyről az előbb említett vaskohóhoz sodronykötélpálya vezet. Tiszolcztól Feled-felé indulva, az állomás elhagyása után a bal oldalon, két nagyobb-szabású magnezitpörköldét találunk, majd továbbhaladva Nyustya-Likér állomáson a rimamurányi társulat óriási vaskohói tűnnek elénk, ahol még most is huszonnégy óránként tizenkétezer forint értékű nyersvasat produkálnak. Innen elindulva Rimabányát érintjük, amely a kokovai, új-antalvölgyi és szlatnói üveggyáraknak gyűjtőállomása; majd pedig a Rima völgyében haladva Rimaszombat, érczes Gömörnek székvárosához érünk, ezt

elhagyva, Feleden csatlakozunk a miskolczi-füleki vonalhoz. Ámde mielőtt ezt leírni, térjünk vissza Zólyomba, hogy onnan folytathassuk utunkat.

Zólyomból a fővonalon lefelé haladva a jobb oldalon Véghlesnél közvetlen a pálya mellett látjuk a most elhunyt Nemeskéri Kiss Miklós várkastélyát, majd pedig Krivány és Gyetva környékét szeljük át, amelynek környékén, a hegyekben szétszórta lazokban közel harminckétezer olyan tót lakik, akikről azt mongják, hogy valaha magyarok voltak. S tényleg az a körülmény, hogy közöttük ilyen jóhangzású magyar nevek mint: Bizony Tamás, Latkóczy András stb. találkoznak, ezen mondásnak igazságát látszik bizonyítani. Krivány-Gyetva után Lónyabánya előtt jobbra a hegyoldalban egyedül áll a vámosfalvai templom, amely arról nevezetes, hogy egészen fából készült, még az egyes alkatrészeket összetartó szögek is fából valók. Mindjárt ezután szintén jobbkéz-felől a hegyek között látszik a divényi-vár, majd pedig a podrecsányi várkastély, Lónyabánya után a gácsi vár, amely még mindig jókarban van. Losoncra ágazik ki a mult évben megnyitott poltári helyi-érdekű vasut. Losoncra Fülek alá érünk, ahol jobbról Fülek várának romjai látszanak. A Kuruczok és Labanczok hosszú harczeit alatt Koháry-t

alkalmazottak temetkezési egylete, Zólyom-Lipese állomás személyzete, az ipolysági máv. tisztikar, S.-A.-Ujhely állomás altisztikara, N.-Szlabos állomás, a Losoncz—Poltár—Katalin huta vonal állomás-vezetői, Szliács állomás személyzete, a Kassai raktári személyzet, Hisnyóvíz és Licsze-Gicze állomás személyzete, a korláti bazaltbánya részvénytársaság igazgatósága stb. stb. üdvözölték Görgey László üzletvezetőt.

A „Borsodmegyei Nőegylet“ diszközgyűlése.

Az ünnepségek legkimagaslóbb pontja, legfényesebb momentuma a „Borsodmegyei Nőegylet“ diszközgyűlése volt, melyen a „Vasutasok családi naptárának“ 1902 évi szerkesztő bizottsága, a naptár ez évi folyamának eladásából a miskolci üzletvezetőség összes alkalmazottainak adományából összegyűlt 3000 koronás árva alapítványt görgői és toporezi Görgey László üzletvezető nevének megörökítésére letette.

Ezen diszközgyűlés örök emlékezetében marad mindazoknak, a kik ott megjelentek. A meghatottság könyve csillogott a szemekben, midőn Vidats János, a naptárszerkesztő bizottság elnöke, remek beszédét elmondotta.

A meghatottság uralkodott azután mindvégig az egybegyűlt díszes és előkelő közönség hangulatán.

Külön ünnepélylyé vált e diszközgyűlés, azzá avatta fel a szeretet, a lelkesedés melege, mely az alapítványhoz, annak a férfinak nevéhez fű-

ződött, akinek megörökítésére az alapítvány letétt.

Hiszen szebben, magasztosabban, az ő nemes lelkéhez, szíve jóságához, érzéséhez méltóbban nem is ünnepelhetnék volna az üzletvezetőség alkalmazottai Görgey Lászlót, mint a midőn a jótékonyság terén, azon a téren, a melyen egész működése alatt minden erejéből a mások boldogításán, mások helyzetének javításán, az árvák és özvegyek szomorúságának enyhítésén fáradozott, tették nevét örök emlékezetűvé.

Hogy ez a czél lelkesítette őket, szépen kifejtik azt az alapító-levél szívhez szóló sorai, melyek Balogh Bertalan kartársunk jeles tollát dicsérik.

Köszönet érte a kartársak nemes szívének, köszönet a „Borsodmegyei Nőegylet“ szíves készségének, hogy a szeretet e felette magasztos ünnepét lehetségessé tette.

A diszközgyűlés előzményeit és lefolyását a következőkben mondjuk el:

A „Borsodmegyei Nőegylet“ értesülvén a „Vasutasok Családi Naptára“ szerkesztő-bizottságának azon elhatározásáról, hogy az idej naptár jövedelméből görgői és toporezi Görgey László üzletvezető ur nevére vasuti alkalmazott leányárva részére egy 3000 koronás alapítványt akarnak letenni és értesülvén arról is, hogy az alapítvány letételét az üzletvezetőség fennállásának tízéves jubileumi ünnepségei keretén belül óhajtanák eszközölni, elhatározta, hogy ezen alkalomra diszközgyűlést hív egybe és az

ide zárták be a Kuruczok. Fülektől — tovább utazva Salgó-Tarján felé balról a sátorosi trahit-kőbánya tűnik elének, majd Somos-Ujfalu után messze a hegyekben Somoskeő várát látjuk, Salgó-Tarján előtt pedig a híres Salgó romjait egy kupalaku hegyen, amelynek történetét „Salgó“-czimű eposzában Petőfi olyan szépen megénekelte. S ott, ahol az utolsó Kompolthy a várfokáról levette magát, találta szörnyű halálát, Petőfi szerint, ma óriási szénbányatelep van, ahol 4000 munkás hozza ki a föld gyomrából a híres salgó-tarjáni kőszén.

Salgó-Tarján állomáson a miskolci üzletvezetőség vonalai a jobbpárti üzletvezetőség vonalaival érintkeznek, így tehát, hogy üzletvezetőségünk határain belül maradjuk, vissza kell térnünk Fülektől állomásra. Fülekről kiindulva, azután a gömöri vonalakon folytatjuk utjainkat. Mindjárt Fülektől után Csoma kitérőnél szép bazalt kockák halmaza tűnik szemünkbe, a mit a közeli Csoma hegyen termelnek, a honnan sodronykötélpályán szállítják a bazaltot Csoma megállóhelyre. Tovább jobban a hegyek között feltűnik Ajnácskő vára, a melyhez egészen hasonló az előttünk fekvő Sőregh község oldalán levő bazalt sziklakup, ugyanarra, hogy sokan össze is tévesztik a kettőt. Következik Várgede, balról a hajdani vár csekély

rommaradványai vannak a községet előttünk elfűdő hegykupon, jobbra pedig a fürdő épületek. Felednél Serke falu fölött Serke várának romjai láthatók. Rimaszécsen Szécsy Mária hajdan szép várának már csak sánczai láthatók, omladékaiból építették a mostani járásbirósági épületet. Bánréván elágazik a vonal Ozd és Czenter-Bánszállás felé. Ozdon most is erős üzemben levő vasgyár van, Czenter és Bánszálláson pedig a czenteri szén termelő szénbányák.

Bánréváról Dobsina felé ágazik el a vasuti vonal, a melyen utazva először Tornallyára érünk, ez állomása a híres aggteleki csepkőbarlangnak. Tovább, Gömör-Panyitnál szembe tűnik Sajó-Gömör vára, Horkánál balra a cellulozé gyár, a mely a nagy-szlabosi papirgyár részére készíti a papiranyagot. Pelsőczön vas-szeg gyár van, a hírneves Bebek családnak itt volt várának már romjai sincsenek meg, helyén templom áll.

Pelsőczről ágazik el a vonal a Csetnek patak mentén Nagy-Szlabos felé, a melyen haladva Kun-Taplóczán balra a hegy tövében van a „Concordia“ vasöntőde, tovább, Csetneken balra a Szontágh-féle rézüstgyár, jobbra vaskohó. Ochtinán vasércbánya és magnetit-pörköldé. Itt van az országban a legjobb magnetitércz, a melynél jobb az egész földkerekségen is csak Görögországban van. Och-

ünnepély fényének emelése céljából azt a Borsodvármegye által szíves készséggel átengedett megyeházi díszteremben tartja meg.

Délutáni 4 órára volt jelezve a diszközgyűlés megnyitása, de már fél négy órakor megtelt Borsodmegye székházának díszterme előkelő közönséggel.

Az első padsorokat városunk előkelő hölgyei foglalták el, valóságos virágcsokor volt a hölgyek e bájos csoportja. Ott voltak a megyei és városi társadalmi élet jelesei, hogy megmutassák Görgey László üzletvezető és az egész üzletvezetőség iránt érzett nagyrabecsülésüket, megjelentek nagy számban a jubileumi ünnepségekre a szélrőzsa minden irányából összeseregelt kartársaink is.

Ezalatt a szomszédos főispáni termekben gyülekeztek a „Borsodmegyei nőegylet“ elnöksége és a „Vasutasok Családi Naptárának“ szerkesztősége.

Pontban négy órakor vonult be a díszterembe a nőegylet elnöksége élén, Xiffkovich Emilné urnóval és elfoglalták helyüket. Az elnöklő urnó jobbán Görgey Lászlóné urnó foglalt helyet.

Xiffkovich Emilné urnó az ülést megnyitván, megjelentek a teremben a „Vasutasok Családi Naptára“ szerkesztő bizottságának tagjai is, kiknek nevében Vidats János bizottsági elnök a következő magas szárnyalású beszéddel ajánlotta fel az alapítványt:

tina és Rochfalva között van ón és ólom-bánya; Nagy-Szlaboson pedig papírgyár, a hol az állampapírok számára való papírt állítják elő.

Pelsűczről a hegyoldalba ágazik el a murányi vonal, melynek mentén Jolsván magnezitbánya és pörköldé, van itt vasas fürdő is, Hisnyóvízen vasgyár, sodronykötél pályával a vashegyre. Murányban egy hozzáférhetetlennek látszó mészsíklán, a híres murányi vár, melynek Wesselényi által történt bevételét Arany János „Murány Ostroma“ című költeményében írta meg.

Pelsűczről tovább a Sajó völgyében halad a vonat Dobsina felé, itt Rozsnyó előtt a jobb oldalon látjuk Kraszna-Horka várát jelenleg az Andrásyak birtokában. Rozsnyó után egy iparvágány ágazik el a nadabulai vaskőbányákba. Bettlérén jobbra a fenyvesek között látszik az Andrásyak szép vadászkastélya, Gombaszögnél jobbra nagy vasolvasztó van, mely azonban most szünetel. Dobsinán balra a Koburg herceg-féle vasolvasztó szintél szünetel, ide a vasanyagot a vashegyről sodronykötélpályán szállították. Dobsináról a gyönyörű Straczenai völgyön át vezet az út a dobsinai jégbarlangba.

Bánréve-től Miskolcz felé tovább utazva, Putnokon a régi vár helyén látjuk gróf Serényi kastélyát. Az állomási oldalon a hegyoldal-

Tisztelt közgyűlés!

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszony!

Nines lelketrázóbb szózat az árva panasznál, nines szivettepőbb hang az árva zokogásánál; de viszont nines magasztosabb és lélekemelőbb érzés annál, a mit akkor éreznünk, ha az elhagyatott árvák sorsán enyhítettünk, ha könnyeiket letörültük s ha létüket biztosíthattuk.

Az ebben való lelkes fáradozás, a jótékonyágnak nagymérvű gyakorlása, a borsodmegyei nőegyletet eszményi színvonalra emelte és ez a nemes egyet mintaképül szolgálván mindenfelé, követésre serkentett minket is.

Vasutas kartársainkkal megismertettük a jótékonyágnak eme legnemesebbikét és szózatunk, a melyt a vasuti árvák gyámolítása érdekében hangoztattunk, nem veszett el a pusztában, hanem lelkesült visszhangra talált melegen érző résztvevő szívekben.

Igy sikerült az általunk e célból szerkesztett „Vasutasok családi naptárának“ 1902 évre kiadott példányai árából, kartársaink és jótékony adakozásból egy 3000 koronás vasuti árva alapítványt létesíteni.

A mai napon 10 éve mult annak, hogy a m. kir. államvasutak üzletvezetősége Borsodmegyében Miskolczon szerveztetett, s ugyan ezen idő óta áll ezen üzletvezetőség élén Görgey László üzletvezető.

Ennek a napnak emlékére óhajtuk maradandólag megörökíteni annak a férfinak nevét, a kihez bennünket minden jó érzésünk esatol.

Vasutas kartársaink közóhájának és lelkünk legmelegebb vágyának tesszünk eleget azzal, hogy ezen alapítványt e kettős ünnepünk örök emlékére, görgei és toporezi Görgey László ur nevére tesszük le.

Kérjük, fogadja el a tisztelt közgyűlés, fogadja el mélyen tisztelt Nagyságos Asszony ezen 3000 koronás alapítványt és az azt kísérő alapító-levelet, kérvén egyben, hogy azt az alapító-levelet rendelkezéséhez képest kezelteni méltóztatssék.

A magyarok Istenének áldása lebegjen mindenkoron e nemes nőegylet magasztos intézményén!

ban, jobbra pedig a putnok—királdi iparvágány ágazik el a királdi szénbányába. Vadnán jobbra a sajó-kazai szénbányába ágazik el egy iparvágány. Barczikán balra vasércbányába visz egy iparvágány, jobbra pedig a sajó-kazinczi szénbányába.

Sajó-Szt.-Péteren az állomás mellett nagy kiterjedésű üvegyár telep van, mely azonban nincs üzemben, jobbra a sajó-szt.-péteri kőszénbányába vezet el egy iparvágány. Sajó-Ecsegről a Boldva völgyében halad a boldvavölgyi vasut vonala, ennek mentén Szendrő város látható. Tornán csatlakozik a kassa-tornai helyi érdekű vasúthoz, melynek vonalából Szepsinél a Meczenzéli vonal ágazik ki, ennek mentén Jászónál a jászóvári prépostság szép kolostora és temploma. A kassa-tornai vonalon visszaérkezünk Kassára, a honnan az előbb nem említett kassa—legénye—mihályi vonal ágazik el, ennek mentén Nagy-Szaláncznál a szalánczi várral, melynek tornyából egész Zemplénmegyét be lehet látni. Legénye-Mihályin csatlakozik a mező-laborczi vonalhoz, ennek mentén Mező-Laborcz felé haladva Homonna előtt Borkő, Homonna után pedig Jesenicza várának romjaival. Legénye-Mihályiról visszafelé Miskolczra indulva már S.-A.-Ujhelytől a híres hegyalja mellett haladunk el. Sárospatakon látjuk Lorántffy Zsuzsanna hajdan

A „Görgey László alapítvány“ letétele emlékére.

Ajánlva Nagyságos görgői és toporci **Görgey Lászlóné** Úrasszonynak, a Borsodmegyei Nőegylet elnökének.

Álom.

A komor sziklás hegyóriásokon
Szelid esti fény tör a lombokon át,
A természet oly bús s fenséges nyugodt,
Hallani lehet a pásztorok danát.

Az égi téren tündöklő csillagok
Sápadó fénynyel tűznek le a földre,
Egy-egy réveteg szárnya a sugárnak
Messze csillan a fellegekbe törve.

Izzón fut tova a sötét tájakon,
Felvilágolnak az illatos hegyek,
S tűzcsókjaitól zuhanó patakok,
Mohlepte sziklák, virágok remegnek.

A méla csöndben, most csodás-szomorún,
Mint ezüstharang, gyermekkaczaj csendül.
Futócsillagok helyükre suhannak . . .
És gyászdal zokog az árvult szivekből.

És felhallatszik halk sirámos ének,
Mintha valakit sírba temetnének.

Mintha a fák is rá meghajolnának,
Mintha ágaik megtörve sírnának.

Honnan szakadnak föl e rémes hangok,
Sikolypanaszszal vértelen ajkakon?
Vagy titkos órán, nedves lakjaikból
Sápadt szellemek törtek ki valahol?

A végső percek bénító fuvalma
Háborogva zúg a bűnös földön át
És felvonaglik, mint az ér verése,
S hallani lehet szive dobbanását.

A ködhomályból sok apró koporsó,
Száz és újra száz, imbolygva tűn elő,
Végigsikolva virágos mezőkön,
Nyomuk vérbe fagy — s a csapat egyre nő

Majd megszegetten, gyászos zörrenéssel,
Im megállni kész a szomorú sereg,
Hogy megnyílt sírok elporladt lakói
Koporsóikból életre keljenek.

És újra zaj van. Ifju gyermekcsapat
Játszadózva zúg ezüstös fák alatt.

És lágy fuvalom leng át a téreken,
S könnyeznek a fák a gyermekének.

Gondtalanul foly az éjjeli játék,
De messze távol hajnalfénynyel dereng,
Riadva, bűgva koporsóba szállnak . . .
S halottá fagynak a gyermekszellemek.

S megindul titkon sok apró koporsó,
Száz és újra száz tűn a homályba el . . .
S fénynyel behintve virágos mezőket,
Biborpalástján a hajnal pirja kel.

Fölbredék.

És ébren is zúg az árvák bús kara,
Fájó ajakkal az örök panasza.

Ó szállj le Nemtő, kösd be a sebeket,
S lebegjen itt a jótékony Szeretet! . . .

Herczegh Jenő.

»VASUTASOK CSALÁDI NAPTÁRA« 1902. évfolyamának szerkesztői a Magyar Királyi Államvasutak miskolczi üzletvezetősége összes alkalmazottjainak adakozásából ezen okmány erejénél fogva a főnökük iránt érzett rendíthetetlen tiszteletük, kiapadhatatlan szeretetük és odaadásteljes ragaszkodásuk örök emlékeül, **tíz éves** áldásteljes működése határán

görgői és toporczy GÖRGEY LÁSZLÓ úr

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK MISKOLCZI ÜZLETVEZETŐSÉGÉNEK IMMÁR TIZ ÉVEN ÁT ÜZLETVEZETŐJE

A III-ad OSZTÁLYÚ VASKORONA-REND LOVAGJA

BORSODVÁRMEGYE TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGÁNAK TAGJA stb. stb.

nevére a BORSODMEGYEI NŐEGYLET ÁRVAHÁZÁBAN ezennel egy

3000 KORONÁS ALAPITVÁNYT

tesznek oly határozott kikötéssel, hogy ezen alapítvány az idők végtelenéig

»GÖRGEY LÁSZLÓ ALAPITVÁNYA«

czímen neveztessek és hogy ezen alapítvány kizárólagos rendelkezési joga haláláig Őt illesse, azontúl pedig a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségnek, vagy ennek megszűnte esetén az ezt pótló hivatal főnökére szálljon.

Ezen alapítványi helyre csakis vasuti árva gyermekek helyezhetők.

Hirdesse ezen alapítvány időtlen időkig, hogy görgői és toporczy GÖRGEY LÁSZLÓ úr nagy a hazafiúi érényekben, melyek őseitől örökölt, nagy a magyar királyi államvasutak szolgálatában, melyeknek sikereiben gazdag életét szenteli, de legnagyobb abban a szeretetben, igazságosságban és méltányosságban, melylyel közel 4000 pályatársa sorsát intézi.

Hirdesse ezen alapítvány időtlen időkig, hogy a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének alkalmazottjai a mai alulírott napon, görgői és toporczy GÖRGEY LÁSZLÓ urat tíz éves üzletvezetői áldásteljes működése alkalmából lelkesen ünnepelték és iránta való hódolatteljes tiszteletüket, törhetetlen ragaszkodásukat és soha el nem enyésző szeretetüket kifejezték.

Hirdesse, hogy a közpályán működő férfiút, kit működésében nagy szíve sugall és lelkének tántoríthatatlan igazságérzete vezérel, egyaránt keresi meg a királyi kegy, a közvélemény elismerése és a pályatársak halála!

Kelt Miskolczon, 1902. évi május hó 3-án.

A VASUTASOK CSALÁDI NAPTÁRA -NAK 1902. ÉVI SZERKESZTŐSÉGE:

Balogh Bertalan

b. tag.

Vidats János

b. elnök.

Banovits László

b. tag.

Dr. Iharos István

b. tag.

Zsivkovics Antal

b. tag.

hirneves várát, a mely a Rákóczyak birtokában is volt s ekkor Erdélyország kincseit itt őrizték, ez a vár most Windischgrätz hercegé. Tovább szemünkbe ötlük a Lónyayak kastélya Bodrog-Olaszínál. Bodrog-Keresztturnál balra egy kis halom van, a szabadságharc alatt itt lezajlott ütközetben elhullt hősök emlékoszlopa. Szerencsen nagy kiterjedésű ezukorgyár van. Innen már síkságon haladunk Miskolczig, Miskolczról a fővonalon tovább haladva, Nyékládházánál balra látjuk Ónod várát s a híres ónodi országgyűlés helyét, az itt elterülő sík a szomorú emlékü Mohi pusztá, hol a tatárok IV. Béla királyunk seregét annyira tönkre verték. Füzes-Abony mellett az érseki tölgyesben van márványemlék a szabadságharcban itt elhullott hősök sirja felett.

Füzes-Abonyból ágazik el a vonat Egerbe, a hol annak idején Eger hős asszonyai oly vitézül megvédték az egeri várát, most már részben romokban hever, ép részét katonai célokra használják fel. A vár alatt látható a török uralomból visszamaradt s még most is jó karban fenntartott török minarett.

A fővonalon tovább haladva, Kál-Kápolnánál a mátravölgyi vasutal találkozunk, a mely a Mátra ölen Kis-Terennén kezdődik, s onnan tovább Parádnál, a híres fürdőhelynél és Kápolna csatamezején áthaladva, már

az alföldön vonul tovább, Erdő-Telek előtt átvágja *Csörsz árkat*, a mely helyet Tompa ily ezimű népregéjében énekelt meg; Kis-Kőrén túl pedig a Tisza fölött Magyarország leghosszabb fahidján halad át, mely hidnak csak fenntartása évenként negyvenezer koronába kerül. Innen a délibábos rónán tovább haladva, Kisujszállásnál a debreczeni üzletvezetőség vonalához csatlakozik.

Kál-Kápolnától ha a fővonalon tovább utazunk, Vámos-Györk érintésével, a honnan a gyöngyösi szárnyvonal ágazik el, Hatvannál a jobbpárti üzletvezetőség vonalaira jutunk. Hátra vannak még a nógrádmegyei és hontmegyei helyi érdekű vasutak Aszód—Balassa-Gyarmat—Losonc és Balassa-Gyarmat—Ipolság, Ipolság—Korpona és Ipolság—Csata közötti vasutak. Nevezetes a losonc—aszódi vonal mentén a Szécsénynél látható Hollókő és Szanda várak romjai, Balassa-Gyarmat mellett a kékkői vár romjai, ahol valaha a Balassák székeltek. A balassagyarmat—csatai vonalon Drégely-Palánk mellett a drégelyi vár romjai, ahol a török hódoltság ideje alatt a hős Szondy lelve hősi halálát; vele szemben egy hegyen látható a Szondy emlékkápolna. Az Ipolság—korponai vonalon Korponán, Korpona és Csábrány vára, mindkettő már csak romjaival emlékeztet a régi jó időkre.

Dr. Iharos István.

A beszéd elhangoztával Vidats János bizottsági elnök átnyújtotta a borjubőrre irt remek kivitelű alapító okiratot — mely Mikeszka József irodaaltiszt kartársunknak gyönyörűen sikerült munkája — az elnöknőnek, míg Balogh Bertalan, mint a bizottság pénztárnoka fehér selyem zsacsakóban átadta aranyakban az alapítvány összegét.

Az elnöklő urnő erre az alapító levelet Lichtenstein László nőegyleti titkár urnak adta át, ki azt messze csengő hangon olvasta fel. (Az alapító levél szövegét lapunk 19. oldalán találja az olvasó.)

A meghatottság moraja hangzott végig a közönség sorai között, a midőn felemelkedett Petró József ur és lelkes szavakban méltatta az alapítvány nemes célját, méltatta az adakozók nemes szívét és a nőegylet köszönetét fejezte ki, hogy immár másodízben járul a „Vasutasok Családi Naptára“-nak szerkesztése ily alapítvánnyal a nőegylet emberbaráti céljainak megvalósításához és egyuttal azon ígéretet is tolmácsolta, hogy a „Borsodmezei Nőegylet“ ezen alapítványt mindenkor az alapító levél inteniéhez kepest fogja kezelni.

E felszólalás után a diszközgyűlést — más tárgy nem lévén az elnöklő urnő berekesztette.

Emelkedett hangulatban oszlott szét a közönség a szeretet és jótékonyág e magasztos ünnepegeről.

Ujból is köszönet érte vasutas kartársaink nemes áldozatkészségének, köszönet érte a „Borsodmezei Nőegylet“-nek, köszönet Borsodmezei közönségének a diszterem átengedéseért, köszönet mindazoknak, kik a naptár szerkesztése, kiadása és az alapító levél létrehozatala körül fáradoztak, hogy ez örökké emlékezetes ünnepet lehetővé tettek.

A banquette.

Este 8 órakor vette kezdetét a Korona szálloda nagy termében az ünnepi banquette. A banquetten 400-nál többen vettek részt, úgy, hogy a hatalmas terem valóságos zsufolásig megtelt a miskolczi társadalom és a messze vidék színe-javával s az ünnepelő vasutasokkal.

Nyolcz óra után érkezett meg Gőrgy László üzletvezető, kit a jelen volt fényes társaság zajos eljenzéssel s a Rákóczy-indulóval fogadott.

A fényes ünnepi lakomán a vasuti hivatalnokok százain kívül megjelentek: *Dr. Tarnay Gyula*, Borsodvármegye alispánja, *Ortvay Miksa*, kuriai bíró, törvényszéki elnök, *Jekellalussy Andor* és *Kafka Ignác* ny. ítélőtáblai bírák, *Blazsejovszky Ferencz* apátplébános, *Radvány István*, kir. tanácsos, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Lichtenstein József* volt orsz. képviselő, a miskolczi szabadelvűpárt elnöke, *Kedves István* kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Bulyovszky Gusztáv* kir. ügyész, *Raisz Ernő* kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal vezetője, *Koos Soma* kereskedelmi tanácsos, kamarai alelnök, *Dr. Szentpáli István* kamarai titkár, *Szaifka Pál* kir. közjegyző, *Dr. Szabó Gyula*

kir. tanácsos, *Dr. Genesi Samu* hitközségi elnök, *Petró József* a r. kath. egyháztanács elnöke, *Dr. Singer Henrik* kórházi igazgató-főorvos, *Dr. Kun József* városi főjegyző, *Zábráczky György* plébános, *Darányi Sándor* földbirtokos, *Dessewffy László* es. és kir. kamarás, huszárkapitány, *Gőrgy Viktor* huszárfőhadnagy, *Dr. Ixel Soma* városi orvos, *Dr. Markó László* orvos és még számosan mások, kiknek nevét nem sikerült följegyeznünk.

Jelen voltak továbbá *Gianone Adolf* és *Kőhalmy József* máv. felügyelők és *Temesváry Alajos* ellenőr az igazgatóságtól, kik mint volt miskolczi alkalmazottak jöttek el a miskolczi üzletvezetőség jubileumára.

Az első felköszöntőt Gőrgy László üzletvezető mondotta a koronás királyra, éltetvén a legelső magyar embert, kit magasztos erényei nemzetünk atyjává avatták s kinek trónja számolyához mély hódolattal, változatlan magyar hűséggel és rajongó szeretettel tekint föl minden magyar ember — E beszédet a díszes közönség állva hallgatta végig.

Ezután ismét Gőrgy üzletvezető szólott. Mely csendben, feszült figyelemmel hallgatta mindenki az üzletvezető szavait, melyet lelkes eljenzések szakítottak meg untalan.

Az üzletvezető beszédjét itt adjuk:

Tisztelt Uraim!

Ünnepi érzéssel szívemben állok föl szólani.

Mint a hegyetmászó vándor, ki nehéz útjának egy kellemes pihenőjére ért, megpihen és körültekint a messze láthatáron, gyönyörködve az elhagyott tájokban: a mai évfordulón megpihenve munkánkban, halatelen a Mindenható iránt, tekintünk vissza megfutott pályánkra.

Tíz esztendeje annak, hogy halhatatlan volt miniszterünk, boldogult Baross Gábor, a miskolczi üzletvezetőséget létesítette. Tíz esztendeje annak, hogy mi vasutasok, itt szolgáljuk hazánk közlekedési érdekeit.

Nehéz pályánknak e mai szép ünnepén visszatérint lelkünk az elmúlt időkre.

Az ut, melyet megtettünk, nem volt fáradtság nélküli, de a 10 hosszú év munkája nem vezett el nyomtalan. Fáradtságunk gyümölcse a szolgálat, melyet erőnkhez mérten hazánknak, a kereskedelemnek, iparnak és közlekedésnek tettünk, tanubizonyosága felsőbb-ségünk megelégedése és jutalma: (tekintsünk körül) polgártársaink és felebarátaink megtisztelő szeretete, mely idehozta őket, a kedves vendégeket közzénk, mai ünnepünkre.

Önökhöz fordulok, vasutas kartársaim. Az elismerés, a jutalom az önök érdeme. Az önök lankadatlan munkája szerzi meg az elismerést, önök vívtak ki a szeretetet, a becsülést.

A miskolczi üzletvezetőség összes alkalmazottai — beosztás és rangkülömbőség nélkül — megtették kötelességüket! Fogadják ezért hálás köszönetemet.

Tíz évi együttműködés forrasztott össze bennünket és egyesülve, a mai ünnepélyből fakadt nemes lelkesedésben, újult erővel haladunk jövőben tovább a megkezdett úton.

Lebegjen e mai napon szemünk előtt példa gyanánt annak a férfinak nagysága, munkája és érdeme, kit vezérünknek tudunk és ismerünk a munkában, kit követünk a kötelesség teljesítésben és kit szeretünk és tisztelünk tetteiben.

A mai ünnepen a miskolczi üzletvezetőség összes alkalmazottai nevében annak a férfinak egészségére emelem poharamat: A magyar kir. államvasutak elnöke, *Ludvigh Gyula* ő méltósága éljen!

Kiss József máv. ellenőr volt a következő szónok, ki tartalmas beszédben pillantott vissza az üzletvezetőség 10 éves működésére. Beszédét lelkes taps jutalmazta.

Dr. Tarnay Gyula alispán toasztjában kiemelte az üzletvezetőség nagy intellektuális erejét, nemcsak számbeli tömegével, de szellemi értékével s működése eredményével fogva is. Borsodvármegye nevében élteti *Görgey László* üzletvezetőt s az üzletvezetőség tisztikarát.

Dr. Szentpáli István a miskolci kereskedelmi és iparkamara titkára, a magyar kir. államvasutak által elért vagyonosodás és a kultúra terjesztésében való szolgálatait emelte ki szép beszédében.

Vidats János máv. osztályfőnök gyönyörű beszédben éltette a miskolci üzletvezetőség alkalmazottai nevében, a szeretett üzletvezetőt, *Görgey Lászlót*.

Dr. Kún József városi főjegyző, Miskolcz város nevében élteti az ünneplő vasutasokat, kiknek a város társadalmi, gazdasági és kulturális téren nagyon sokat köszönhet.

Kun Bertalan losonci forgalmi-főnök a közszolgálati tisztikar nevében éltette *Görgey László* üzletvezetőt.

Tárczay Ferencz felügyelő, a miskolci üzletvezetőség forgalmi- és kereskedelmi osztályának vezetője, az üzletvezető és tisztikar családjára mondott szép köszöntőt.

Zsvirkovics Antal máv. ellenőr, a mai est illusztris vendége, a megjelent társadalmi és közéleti kitünőségekre emelte poharát.

Dr. Egri Miksa miskolci pályaorvos, a pályaorvosi kar nevében köszöntötte fel lelkes beszédben az üzletvezetőt.

Hj. Görgey László zajos tetszés között éltette a miskolci sajtót s annak jelen volt képviselőit, kiknek tapasztalt, meleg rokonszenvért a vasutasok nevében mondott köszönetet.

Közben a miskolci dalárda *Lányi Ernő* vezetése alatt nagy hatást kelte énekelte el a „Szózat“-ot, mit a közönség állva hallgatott végig.

Utána még számosan mondtak szép és tartalmas köszöntőket. *Borbáth Gábor* radványi állomási előljáró, az altisztek nevében mondott szép toasztot az üzletvezetőre, *Banovits László* lelkes szavakkal az altisztikart éltette, *Szurok János* korponai állomási-főnök, *Kőhalmi József* igazgatósági felügyelő és *Ruzsin Lajos* gombaszögi állomási előljáró, *Görgey László* üzletvezetőre mondtak felköszöntőt.

A fényes ünnepi lakonával befejezést nyert a miskolci üzletvezetőség feledhetetlen jubileuma, melynek rendezéseért méltó elismerés illeti az agilis és körültekintő rendező-bizottságot, melynek élén *Tárczay Ferencz* és *Balogh Bertalan* buzgólkodtak.

A „Haladás“ pályázata.

Az 1. 2. és 8. számunkban közzétett pályázatunk május hó elsején lejárt.

A szépirodalmi pályadíjakra pályázó műveket már megbíráltuk, azonban a szakcikkekre kitűzött pályadíjak felett még nem döntött a fölkért bizottság, miért is az egész pályázat eredményét egyszerre fogjuk egyik következő számunkban közzé tenni.

Most csak annyit jelentünk ki, hogy **a versre kitűzött pályadíjat Demeter Károly állomási felvigyázó** (Bartos-Lehotán) **nyerte meg**, kinek pályanyertes művét — mint alkalmi verset — mai számunkban mutatjuk be olvasóinknak.

HIREK.

Az új kereskedelmi miniszter. Ő Felsége a király Láng Lajost kereskedelemügyi miniszterre nevezte ki.

Láng Lajos statisztikus és politikus szül. Budapesten 1849. október 13-án. — A középiskolák elvégzése után Berlinben és Párisban töltött néhány évet. Hazatérve, hírlapíró lett s 1878-ban a szákcsi, később a pápai kerületben választott meg képviselővé. 1880. óta az „Ellenőr“, 1882-ben a „Nemzet“ szerkesztője lett, de ez utóbbit csak pár hónapig vezette, mert 1883-ban a tudományegyetem statisztikai tanszékére neveztetett ki.

1890-ben a pénzügyminiszteriumban államtitkár lett, de már 1893-ban visszalépve, újból az egyetemen folytatta előadásait. 1883-ban az akadémia tagja lett s mint ilyen, 1892. óta a nemzetgazdasági bizottság elnöke. A képviselőháznak alelnöke volt.

* **A vácz—drégely-palánkai vasutra** — mint értesülünk — Pest-vármegye törvényhatósága 54.000 koronát szavazott meg.

Az új vasutvonal különben már a megvalósulás stádiumában van. A vasutársaság alakulása legközelebb megtörténik; elnök *Laszkáry Gyula*, alelnök pedig *Beniczky Lajos*, pest-megyei alispán lesz. Az eddigi tervek szerint az új vasút ősszel átadható lesz a forgalomnak.

* **Áthelyezés.** *Pósta Pál* miskolci mihelyi mérnökgyakornok a szombathelyi mihelyhez helyezettett át.

* **Hymen. Gábor** (Goldsmann) Ernő, az uj-miskolezi osztály-mérnökségnél beosztott segéd mérnök, május hó 7-én tartja esküvő-jét Iglón, *Marek Elza* kisasszonnyal.

* **Betörés az aszói áru-pénztárba.** Az aszói állomáson ismeretlen tettesek vakmerő betörést követtek el. Reggeli 4—5 óra tájban, mikor a vonatközlekedés kissé szünetelt, betörték az elhagyott áru-raktárba és az ott levő súlyos vasszekrényt felfeszítették; a veszélyes vállalkozást azonban nem koronázta valami nagy siker, mert a vasszekrényben csupán 40—45 korona készpénz volt. A betörők kézrekerítése céljából a nyomozás folyik.

* **Uj vasut a Balaton mellett.** A keszthely-vidéki vasut főelmunkálatait már megkezdték. A vasut Balaton-Szent-Györgytől Tapolezáig fog terjedni. A keszthely-balaton-szent-györgyi vasut sineit felszedik és ezt a vonalat az uj vasutvonalba olvasztják. Az uj vasut-állomásai Keszthely, Gyenes-Diós, Balaton-Györk, Balaton-Ederics és Tapoleza lesznek. A vasut-építést őszre befejezik. A keszthelyi Balaton part e vasut által közvetlen összeköttetést kap a Dunántul nagyobb városaival.

* **A kassa-oderbergi vasut közgyűlése.** A kassa-oderbergi vasut igazgatósága április hó 24-én ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a harminczadik rendes közgyűlést május hó 28-án délelőtt 10 órakor tartják meg. A közgyűlés tárgysorozatának egyik fontos pontja a dr. *Falk Miksa* lemondásával megüresedett elnöki állás, valamint a dr. *Münnich Aurél* és *Mauthner* lovag (bécsi) lemondása folytán megüresedett igazgatósági tagsági állások betöltése.

* **Uj megállóhely.** A bánréve—dobsinai vonalon Betlér és Alsó-Sajó állomások között a 31. sz. órháznál Neszverés elnevezéssel feltételes-megállóhely létesített, mely május hó 1-vel a forgalomnak át is adatott.

* **Letánfalu megállóhely.** A es. kir. szab. kassa-oderbergi vasut Igló és Káposztafalu állomásai közt fekvő 50. sz. órháznál *Letánfalu* elnevezéssel május 1-vel uj megállóhelyet nyitott, ahol az 1. és 2. sz. személyvonatok feltételes megállanak.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Nagy-Várad közelében a 2. számú órháznál az ott áthaladó mozdony elütött egy kocsit, amelyben három ember ült. A kocsi ugy jutott a pályára, hogy a benne ülők részegfővel önhatalmulag felnyitották a lezárt sorompót s éppen abban a pillanatban értek a vágányra, mikor a mozdony ott áthaladt. A szekér pozdorjává zúzdott, a bennülők közül ketten azonnal meghaltak, a harmadik pedig fején és lábán szenvedett igen súlyos természetü sérüléseket. A súlyosan sérült embert beszállították a

biharmegyei kórházba, ahol megtudták tőle, hogy *Bene Mihálynak* hívják és Szántórávaló. A nagyváradai törvényszék a vizsgálatot megingitotta.

* **Vasut a Tátrában.** Csorbatótól Tátrafüredig, mintegy 17 kilométer hosszúságban uj vasuti vonal fog épülni. Minthogy a vonal emelkedése meglehetősen nagy, körülbelül 40 méternyi kilométerenkint, több helyütt fogaskerékű pályára van szükség. Az uj vasut gőzerőre lesz berendezve. A tervek már elkészültek s a közigazgatási bejárás legközelebb meglesz.

* **Ócska sinek eladása.** A m. kir. államvasutak mintegy 2120 tona külföldi ócska vassin eladása céljából pályázatot hirdet. Ajánlatok f. évi május 13-án déli 12 óráig nyújtandók be az igazgatósághoz. Rész menyiség vételére is tehető ajánlat.

* **Meghalt a vonaton.** — Szinyeny-Merse László sáros-megyei földbirtokos, ki súlyos betegségével Merán enyhe éghajlata alatt keresett üdülést, — Meránból való hazatérében, a déli vasut egyik elsőosztályu kocsijában, Budapest közelében váratlanul meghalt. A hullát a déli vasut budai állomásán vették le a kocsiból és a rendőrség a család közbenjöttével a törvényszéki orvostani intézetbe szállíttatta, hol is a halál közvetlen okának megállapítása céljából felboncolták.

Uj önműködő kocsikapcsoló készülék. Mint Zágrábból értesülünk, *Becker Béla*, a es. kir. szab. déli vasut hivatalnoka uj önműködő kocsikapcsoló készüléket talált fel, mely több évi kísérletek tapasztalatai szerint állítólag felülmulja az eldigi hasonló találmányokat. Az uj kocsikapcsoló készülék főelőnyei abban nyilvánulnak, hogy olcsó, önműködő, teljesen veszélytelen, mert a kapcsolás kívülről eszközölhető: továbbá hogy a „D” kapcsolásu kocsival is kapcsolható, a tartalékláncz teljesen nélkülözhető és átmehet az uj készülékkel fel nem szerelt kocsikkal bíró idegen vasutakra is.

Telefon a vasuti vonatokon. Egyes amerikai vasutak érdekes és hasznos ujítást kezdenek behozni. Ugyanis a nagyobb utakat megtevő vonatokat telephonnal szerelik fel és azon nagyobb városokban, hol a vonat huzamosabb ideig tartózkodik, a telephont bekapcsolják a városi telephonalzatba. Ily módon a vonattal utazóknak módjuk van arra, hogy a vonat tartózkodása alatt az illető városban lakó rokonaikkal és üzlettársaikkal üdvözlöketet válthassanak és érintkezhessenek.

A világ legmagasabban járó hegyi vasutja Délamerikában Péru köztársaságban épült.

A vonal 137 méterrel a tenger színe fölött Lunából indul ki; S.-Bartolomeo állomásnál eléri az 1157 m. magasságot, onnan tovább haladva 2347 m. magasságban fut el Matuczana kis városka mellett, hogy mind magasabbra lépve a 3 kilométer hosszú Paso de Galere hegygerinczen 4774 méter magasságban hágjon át Andeseken.

A költözködési idényre van szerencsém

nagy szőnyeg-áruházamat

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlani, ahol mindennemű **futó- és szalonszőnyegeket**, axminster, velvet, stambul, smyrna stb., csipke, tüll és kelme **függönyöket**, gobelin és plüsch **ágy- és aszalterítőket**, **gyári szabott árákon** árusítok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve,

ROSENBERG GYULA

Szőnyegáruház volt Makra-féle helyiségben, Mahr K. czéggel szemben.

Legujabb értesítés tavaszra!

Örömmel értesítem a n. é. közönséget, hogy sikerült egy nagyobb készlet rőfös és rövidáru cikket roppant olcsó áron megvásárolni, a melyek **gyári áron alól** eladatnak. A n. é. közönség saját érdekében teszi, ha **tavaszi szükségletét** nálam minél előbb beszerzi, annál is inkább, mert oly olcsó árak mellett ezen készlet gyorsan eladatik.

Tisztelettel

Amerikai Áruház.

Verseny nélkül!

Prima jó **mosó kartonok** minden színben és kedvelt mintákban méterje 15 kr. Finom színtartó **levantinok** méterje 22, 25, 28 kr. **Angol zefirek** kiváló szép minták, nagy választék, méterje 25, 28 kr. Francia zefirek, legujabb kivitel (esikos és schiné minta) méterje 30-40 kr. Finom fehér és himzett selyem **battisztok** méterje 34, 40, 45 kr. Fehér sűrű szövött **moll battiszt Clair** méterje 15, 20, 22 kr. és feljebb.

Duplasz. divatszövetek minden kivihető mintákban 22, 24, 26, 28, 30 kr. **Legujabb pepita** és más kivitelű mintákban, méterje 52 krtól feljebb. **Tavaszi kosztüm-kelme**, 120 cm. széles, gyönyörű kivitelben, méterje 86 krtól felj. **Duplasz. fekete kelme** méterje 26 krtól feljebb. **Fekete kelme** 120 cm. széles, tiszta gyapjú, méterje 56 krtól feljebb. **Kamgarn kelmék**, egyszínű 120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 72 krtól feljebb. **Vásznak** 1 vég 30 ról creas vászon 3.50, 4.50. 1 vég 30 ról Rumburgi pamutvászon 4.85 és feljebb. **Futószőnyegek**, 65 cm. széles futószőnyegek méterje 23 krtól feljebb. **Csipkefüggönyök** 100 cm. széles, méterenként 22, 28, 30, 38, 42, 50, 60, 65 kr 120 cm. széles méterenk. 70, 85, 120. **Férfi és női fehér ingek**, sima fehér férfi ing 90 krtól feljebb, női ing csipkével vagy himzőssel díszítve 65 krtól feljebb. **Férfi alsó nadrág**, erős Copperből 6 drb 4.95 frt, francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb minőség, 6 drb 6.50 frt. **Női és férfi zsebkendők** 85 krtól feljebb. Fekete és színes gyermek, női, valamint férfi **harisnyák, ingblousok, miderek, keztyűk, női és férfi nyakkendők, harisnyák, csipke, szalag, selyem, disz-zsinór, aplikáció** és mindenféle **szabókelékek** legolcsóbb árban kaphatók.

AMERIKAI ÁRUHÁZ

Városháztér 28. **MISKOLCZ** Breuer-palota.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom, hogy a közelgő nyári idényre

továbbá szobaszőnyegeket, ablakfüggönyöket

téli ruhákat
utazó-bundákat

nyári gondozásra

ruhaneműeket
szőrme-árúkat

elvállalok.

Az átadott tárgyak gondozása saját házámban erre a célra épült helyiségben a legnagyobb gonddal és szakavatottsággal történik. — Az összes gondozásra átadott tárgyak **teljes értékéig tűzkár ellen biztosítva vannak.**

A közönség szíves pártfogását kérem

VÖNEKY MIHÁLY

szücs, Miskolcson, Kazinczy-utca 4. (a Seper-szállóval szemben.)